



ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของ
เทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

สิโรตม์ ลิ้มกุล

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการพัฒนา

สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้



ใบรับรองการค้นคว้าอิสระ

สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา

ชื่อเรื่อง

ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของ
เทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

โดย

สิโรตม์ ลิ้มกุล

พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร. วราภรณ์ ดวงแสง)

วันที่ 26 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2553

กรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. วีระพล ทองมา)

วันที่ 1 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2553

(รองศาสตราจารย์ ดร. วีระพล ทองมา)

ประธานกรรมการประจำหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา

วันที่ 1 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2553

ชื่อเรื่อง	ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาล ตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อผู้เขียน	นายสิทธิโรจน์ ลิ้มกุล
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.วราภรณ์ ดวงแสง

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลด้านปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลของประชาชนในพื้นที่เทศบาล ตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาล ตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ และ 3) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาล ตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้ให้ข้อมูลในการศึกษารั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 385 คน โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลโดยการสุ่มตัวอย่างมีระบบและใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และเนื้อหาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดและได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ผลการศึกษาพบว่า จำนวนผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีอายุเฉลี่ย 30 ปี ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีและมีสถานภาพสมรสแล้ว ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว ในเรื่องความพึงพอใจต่อการทำงานของสภาเทศบาลตำบลพบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในเรื่องความพึงพอใจต่อคณะกรรมการบริหารงานเทศบาลตำบล โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งประกอบไปด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผลการศึกษาโดยภาพรวมถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านต่างๆ อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ทำให้ทราบว่าผู้ให้ข้อมูลยังเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาลตำบลน้อยเกินไป ทำให้เทศบาลตำบลยังไม่สามารถดำเนินงานเพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนได้อย่างสูงสุด

Title	Satisfaction of People towards Functions of Sanpakwhan Municipality, Hangdong District, Chiang Mai Province
Author	Mr. Sirod Limgul
Degree of	Master of Arts in Development Administration
Advisory Committee Chairperson	Dr. Varaphorn Duangsaeng

ABSTRACT

This study on “Satisfaction of People towards Functions of Sanpakwhan Municipality, Hangdong District, Chiang Mai Province,” had the following objectives: 1) to find out personal characteristics of the people in Sanpakwhan Municipality, Hangdong district, Chiang Mai province; 2) to analyze satisfaction of the people towards the functions of Sanpakwhan municipality, Hangdong district, Chiang Mai province; and 3) to explore the participation of the people in the functions of Sanpakwhan Municipality. The respondents in this study consisted of 385 people residing in the area under the jurisdiction of Sanpakwhan municipality, Hangdong district, Chiang Mai province obtained by systematic sampling. A set of questionnaires based on the objectives and content were used for data collection and analyzed by the SPSS/PC program.

Results of the study showed that majority of the respondents were married, female, thirty (30) years old on average, bachelor’s degree holders, and traders or entrepreneurs. With regards to satisfaction of the informants towards the functions of Sanpakwhan municipality, they had a moderate level of satisfaction with it functions and committees. Concerning the participation of the informants in functions of Sanpakwhan municipality, it consisted of the following: 1) participation in the decision-making; 2) participation in functions; 3) participation in benefits; 4) participation in educational evaluation; As a whole, it was four that the informants had a rather low to low level of satisfaction. This implied that the informants seldom participated in various activities of Sanpakwhan municipality. This caused the municipality cannot carry out its tasks to satisfy the informants.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนต่อเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่ สำเร็จได้ด้วยดีนั้น ได้รับความกรุณาอย่างยิ่งในการดำเนินการตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จากประธานกรรมการประจำหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาบริหารการพัฒนา รองศาสตราจารย์ ดร.วีระพล ทองมา ประธานกรรมการที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.วรภรณ์ ดวงแสง นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จากคณาจารย์คณะพัฒนาการท่องเที่ยวทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ตลอดจนให้ความเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านด้วยความเคารพอย่างสูง

สุดท้ายนี้ความสำเร็จครั้งนี้ไม่อาจเกิดขึ้นได้หากไม่ได้รับการสนับสนุนจากบิดามารดา ผู้เป็นแรงบันดาลใจในการศึกษาเล่าเรียนและคอยสนับสนุนในทุกๆ ด้าน ตลอดจนเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาด้วยดีตลอดมา รวมถึงรองปลัดเทศบาลตำบล สันผักหวานที่ให้ความอนุเคราะห์ในด้านข้อมูลเกี่ยวกับเทศบาลตำบลสันผักหวาน ขอขอบพระคุณทุกท่านด้วยความเคารพอย่างสูงซึ่ง การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลที่สนใจไม่มากนักน้อย หากมีข้อบกพร่องประการใด ข้าพเจ้าน้อมรับไว้ได้เพียงผู้เดียว

สิโรตม์ ลิ้มกุล

ตุลาคม 2553

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญเรื่อง	(6)
สารบัญตาราง	(8)
สารบัญภาพ	(9)
บทที่ 1 บทนำ	1
ปัญหาการวิจัย	3
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตและข้อจำกัดการวิจัย	5
นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมายและทฤษฎีความพึงพอใจ	8
ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตย	10
ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	11
แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ	12
โครงสร้างการบริหารงานเทศบาลตำบล	17
อำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบล	17
บทบาทความสำคัญของเทศบาลตำบล	20
ผลงานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	24
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	27
สถานที่ดำเนินงานวิจัย	27
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	27
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
การทดสอบเครื่องมือ	32
วิธีการรวบรวมข้อมูล	32

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	33
ระยะเวลาในการวิจัย	33
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	33
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล	
ของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาล	
ตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	33
ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน	
ของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	37
ตอนที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน	
ของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	41
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของผู้ให้ข้อมูลในด้านการดำเนินงาน	
ของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	47
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	47
สรุปผลการวิจัย	47
ข้อเสนอแนะ	51
บรรณานุกรม	53
ภาคผนวก	56
ภาคผนวก ก. แบบสอบถาม	57
ภาคผนวก ข. การทดสอบความเชื่อมั่น (reliability)	65
ภาคผนวก ค. ประวัติผู้วิจัย	70

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล	36
2 ร้อยละและค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลที่ระบุถึงระดับความพึงพอใจของ ประชาชนที่มีต่อการทำงานของสภาเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	38
3 ร้อยละและค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลที่ระบุถึงระดับความพึงพอใจของ ประชาชนที่มีต่อคณะกรรมการบริหารงานเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	40
4 ร้อยละและค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลที่ระบุถึงระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนที่มีต่อการบริหารงานเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ (การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ)	42
5 ร้อยละและค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลที่ระบุถึงระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนที่มีต่อการบริหารงานเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ (การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ)	43
6 ร้อยละและค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลที่ระบุถึงระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนที่มีต่อการบริหารงานเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ (การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์)	44
7 ร้อยละและค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลที่ระบุถึงระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนที่มีต่อการบริหารงานเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ (การมีส่วนร่วมในการประเมินผล)	46

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1 แสดงโครงสร้างการบริหารงานเทศบาลตำบล

17



บทที่ 1

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2475 ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 โดยหลักในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยหลักการสำคัญคือ การยึดหลักว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนหรืออำนาจอิสระในการปกครองประเทศเป็นของประชาชน เพื่อเป็นการก่อให้เกิดการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง การปกครองส่วนท้องถิ่นที่นอกเหนือจากการปกครองโดยรัฐบาลกลาสนั้นเป็นวิธีการหนึ่งตามหลักการกระจายอำนาจคือ การที่รัฐบาลส่วนกลางได้ยินยอมมอบอำนาจการปกครองและการบริหารในกิจการต่างๆ ให้กับประชาชนแต่ละท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการเอง โดยประชาชนจะเลือกผู้แทนของตนเองเข้าไปทำหน้าที่การบริหารและกำหนดนโยบายในท้องถิ่นของตน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีอิสระในการดำเนินงาน มีงบประมาณของตนเองและมีกำลังเจ้าหน้าที่ของตนเอง ตลอดจนสามารถที่จะกำหนดนโยบายและวินัยบังคับการด้วยตนเอง โดยส่วนกลางจะคอยควบคุมดูแลการดำเนินงานต่างๆ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและถูกต้อง แนวความคิดเรื่องการกระจายอำนาจทางการเมืองการปกครองไปสู่ประชาชนก็มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น โดยรัฐได้ทำการจัดตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เรียกว่าเทศบาล ขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย การเกิดขึ้นของเทศบาลในสมัยนั้นเกิดขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 เจตนารมณ์ของรัฐในขณะนั้นต้องการที่จะยกฐานะตำบลต่างๆ ซึ่งมีอยู่ในประเทศไทยประมาณ 4,800 ตำบลขึ้นเป็นเทศบาลให้ได้ทั้งสิ้น (พงษ์ไพบูลย์ ศีลาวราเวทย์, 2549: บทคัดย่อ)

โดยเหตุผลในการจัดตั้งเทศบาลในประเทศไทยมี 3 เหตุผลใหญ่ๆ ได้แก่ ประการที่หนึ่ง จัดตั้งเทศบาลเพื่อให้สอดคล้องกับการเมืองการปกครองในระดับชาติที่เป็นประชาธิปไตย กล่าวคือ เมื่อการปกครองในระดับชาติเป็นระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิเลือกตั้งผู้แทนราษฎรของตนเข้าไปทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติและทำหน้าที่ในการบริหารประเทศ มีการแบ่งอำนาจอธิปไตยออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ อำนาจในทางนิติบัญญัติ อำนาจบริหารและอำนาจตุลาการ ดังนั้น การปกครองในระดับท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนจึงจำเป็นต้องมีขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับระบบประชาธิปไตยในระดับชาติ โดยที่องค์กรเทศบาลเป็นองค์กรทางการเมืองแรกที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นปกครองตนเองได้อย่างเต็มที่ตามหลักการกระจายอำนาจ อีกทั้งยังมีการสืบทอดโครงสร้างของการเมืองในระดับชาติมาจำลองใส่ไว้ในเทศบาล

ด้วยคือ มีการแบ่งแยกฝ่ายบริหารและฝ่ายสภาที่ทำหน้าที่ในการออกเทศบัญญัติออกจากกันและใน ทำหน้าที่ในการตรวจสอบและถ่วงดุลซึ่งกันและกัน

นอกจากนี้ การจัดตั้งเทศบาลยังต้องสอดคล้องกับระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ของประเทศ ที่ได้แบ่งการบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ การบริหารราชการ ส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาคและการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเทศบาลก็คือการ บริหารราชการส่วนท้องถิ่นนั่นเอง ประการที่สอง จัดตั้งเทศบาลเพื่อเป็นการแบ่งเบาภารกิจของ รัฐบาล เนื่องจากการกิจของรัฐบาลมีมากขึ้นเรื่อยๆ จนไม่สามารถควบคุมดูแลหรือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนครอบคลุมทุกพื้นที่ ดังนั้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานหรือองค์กร การเมืองอื่นๆ เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ต่างๆ นี้ลงและทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับการ บริการจากภาครัฐได้รวดเร็วและทั่วถึงยิ่งขึ้น เหตุผลประการนี้ สามารถพิจารณาได้จากคำกล่าวของ ปรีดี พนมยงค์ ที่ว่า “ในประเทศไทยที่มีอาณาเขตกว้างขวางและมีพลเมืองมาก พลเมืองทั้งหมดใน ประเทศนั้นๆ อาจมีส่วนได้ส่วนเสียเหมือนกันก็มีและกิจการบางอย่างพลเมืองอันอยู่ในท้องถิ่น หนึ่ง อาจมีส่วนได้เสียกับพลเมืองอีกท้องถิ่นหนึ่ง เหตุฉะนั้นจึงมีความจำเป็นอยู่ที่จะรวมอำนาจ บริหารมาไว้ที่ศูนย์กลาง...แห่งเดียวย่อมจะทำได้ไปไม่ได้ เพราะจะเป็นการเพิ่มความติดขัดและไม่ สะดวกแก่ราชการ” (ปรีดี พนมยงค์, 2477)

นอกจากการแบ่งเบาภารกิจของรัฐบาลแล้ว ยังก่อให้เกิดผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ รัฐบาลได้อีกส่วนหนึ่ง นั่นก็คือ “แรงสนับสนุนทางการเมือง” ที่รัฐบาลในขณะนั้นจะได้รับมากขึ้น เนื่องจากเมื่อรัฐบาลได้แบ่งภาระหน้าที่บางอย่างไปให้แก่เทศบาลแล้ว เทศบาลจะทำหน้าที่ในการ ให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนในเขตเทศบาล เมื่อประชาชนได้รับการบริการอย่างรวดเร็วจาก เทศบาลโดยตรง ก็ไม่จำเป็นต้องรอนบประมาณหรือความช่วยเหลือจากรัฐบาลและได้รับการบริการ ที่รวดเร็ว ซึ่งส่งผลให้ประชาชนมีทัศนคติในแง่บวกต่อรัฐบาล เนื่องจากสามารถบรรเทาความ เดือดร้อนให้แก่ประชาชนได้ เมื่อเปรียบเทียบกับการปกครองในระบบเก่าที่ไม่เปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้ามาปกครองตนเอง ประการที่สาม จัดตั้งเทศบาลเพื่อเป็นสถาบันฝึกประชาธิปไตย ให้แก่ประชาชน เนื่องจากในขณะนั้น เพิ่งจะมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบ สมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบประชาธิปไตยได้เพียง 1 ปี ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ที่เปิดโอกาสให้ประชาชน เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครอง ดังนั้น การจัดตั้งเทศบาลที่มีโครงสร้างล้อมาจากการปกครองใน ระดับชาติ จึงเป็นเสมือนสถาบันหนึ่งที่จะช่วยให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ เมืองการปกครองมากขึ้น (มรุค วันทนากร และ ครุณี หมั่นสมักร, 2551: ระบบออนไลน์)

กล่าวโดยสรุปคือ องค์กรที่เรียกว่าเทศบาลที่รัฐจัดตั้งขึ้นมามีโครงสร้างหรือรูปแบบขององค์กรที่เลียนแบบระบบบริหารของประเท กล่าวคือ ให้มีสภาเทศบาลที่สมาชิกสภาเทศบาลมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในเขตเทศบาลเพื่อทำหน้าที่เป็นฝ่ายสภาท้องถิ่น แต่เนื่องจากว่าท้องถิ่นต่างๆ ในประเทศไทยในขณะนั้นมีความเจริญและมีความหนาแน่นของประชาชนแตกต่างกัน จึงกำหนดให้มีการจัดตั้งเทศบาลออกเป็น 3 ระดับด้วยกัน คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมืองและเทศบาลนคร

ปัญหาการวิจัย

เทศบาลที่เกิดขึ้นนี้มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีทรัพย์สิน งบประมาณและเจ้าหน้าที่เป็นของตนเองตลอดจนมีอำนาจอิสระในการจัดบริการในพื้นที่ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงนับได้ว่าเทศบาลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจอย่างแท้จริงที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย แต่การปกครองในรูปแบบเทศบาลที่เกิดขึ้นมานี้กลับไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งสังเกตได้จากข้อมูลในระหว่างปี พ.ศ. 2478 - 2489 พบว่าสามารถจัดตั้งเทศบาลได้เพียง 117 แห่งเท่านั้น สำหรับสาเหตุพอสรุปได้ว่า ฐานะของแต่ละตำบลนั้นแตกต่างกันอย่างมากและเทศบาลที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นมาได้แล้วกลับไม่เจริญตามที่มุ่งหมายไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจและสนใจเข้าร่วมปกครองท้องถิ่นของตนเอง ฝ่ายรัฐเองก็ยังคงควบคุม กำกับดูแลอยู่อย่างใกล้ชิด ตลอดจนในตัวของกฎหมายจัดตั้งเทศบาลก็บัญญัติหน้าที่ของเทศบาลไว้อย่างจำกัดและมุ่งไปในทางฝึกฝนให้ประชาชนเข้าใจการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภาเป็นสาระสำคัญมากกว่ามุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดทิศทางการปกครองท้องถิ่นของตนเองตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง (วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น, 2545) ในระยะเวลาต่อมา รัฐเองก็พยายามแก้ไขปัญหาลักษณะต่างๆ โดยการเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมายถึง 4 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2481 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2486 และพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทที่มีผลบังคับใช้กับเทศบาลจำนวน 1,619 แห่ง ที่มีอยู่ทั่วประเทศในขณะนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2551: 1)

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 และมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติถึงอำนาจและหน้าที่ของเทศบาลตำบลในการพัฒนาพื้นที่และโดยเฉพาะมาตรา 50 ของกฎหมายเทศบาลและมาตรา 16 ของกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการ

กระจายอำนาจฯ ได้กล่าวถึงอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต และสังคมสงเคราะห์ให้แก่กลุ่มเป้าหมายที่สำคัญยิ่งคือประชาชนในพื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายที่เข้ามา รับบริการตามที่ได้ปรากฏอยู่ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่งได้มีผลใช้บังคับแล้วตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2546 ที่ได้กล่าวกำหนดแนวทางการบริหารงานไว้ว่า “การบริหารราชการที่มุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนโดยยึด ประชาชนเป็นศูนย์กลาง เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจภาครัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิง การกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน เกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการ ให้ทันต่อเหตุการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ” (สำนักมาตรฐานการบริหารงาน กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น, ม.ป.ป.: 5)

เทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ นับว่าเป็นองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งที่อยู่บนหลักการกระจายอำนาจทางการปกครองและมอบบทบาทหน้าที่ ในการให้บริการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการสังคมสงเคราะห์ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งได้ยกระดับฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เป็น เทศบาลตำบลสันผักหวาน ประกาศเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2552 โดยที่กระทรวงมหาดไทยได้ พิจารณาแล้วเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ มีสภาพ เหมาะสม สมควรให้จัดตั้งเป็นเทศบาลตำบล อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 42 แห่ง พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 และมาตรา 7 แห่ง พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อประชาชนทั้ง ทางตรงและทางอ้อม การศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อเทศบาลตำบลสันผักหวาน จะทำให้ ทราบถึงความพึงพอใจของประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองของเทศบาลตำบลสันผักหวาน ซึ่ง เป็นผลที่สะท้อนออกมาจากความรู้สึกนึกคิดของประชาชนในท้องถิ่นดังกล่าวที่ได้รับผลกระทบ โดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงนี้จะสามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งจะสะท้อนต่อความสำเร็จต่อการยกระดับของเทศบาลตำบล ดังนั้นความพึงพอใจจึงสะท้อนถึง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารและดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน

วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลด้านปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
2. ทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายแนวทางในการพัฒนารูปแบบในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งในระดับส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนต่อไป

ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้มุ่งที่จะทราบถึงระดับความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
2. ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ที่สามารถให้ข้อมูลด้านความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ได้

3. ข้อมูลที่ศึกษาในครั้งนี้ ได้จากแบบสอบถามเพื่อการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง จากประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ข้อจำกัดการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ซึ่งได้นำไปสัมภาษณ์ในช่วงระยะเวลาที่ทำการเก็บข้อมูล อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ในการศึกษาในระยะเวลาที่แตกต่างกันอาจทำให้ผลการศึกษาที่ได้มีความแตกต่างกัน

นิยามศัพท์

การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางได้กระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่น ตามอำนาจหน้าที่และภายในอาณาเขตที่กำหนด ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง เทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีการทำงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการทำงานของสภาตำบล ความพึงพอใจต่อการทำงานของคณะกรรมการบริหารงานตำบล

การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (decision making) ของประชาชนเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จะประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ ขั้นเริ่มตัดสินใจ ขั้นดำเนินการตัดสินใจและขั้นการตัดสินใจปฏิบัติการ

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (implementation) ของประชาชนเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากร การบริหารและการประสานงานขอความร่วมมือ

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (benefit) ของประชาชนเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยผลประโยชน์ส่วนบุคคล ผลประโยชน์ทางด้านสังคมและผลประโยชน์ที่เป็นตัวเงินหรือทางด้านวัตถุ

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (evaluation) ของประชาชนเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการปฏิบัติการและการตัดสินใจ (ระวี อินจินดา, 2542: 18-19)

สภาเทศบาลตำบล หมายถึง ฝ่ายนิติบัญญัติของเทศบาลตำบล ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาลที่ราษฎรเลือกตั้ง จำนวน 12 คน มีหน้าที่ ตราเทศบัญญัติ อนุมัติงบประมาณ และพิจารณาตามที่กฎหมายกำหนดและตรวจสอบควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร

คณะกรรมการบริหารเทศบาลตำบล หมายถึง ฝ่ายบริหารของเทศบาลตำบล ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง เป็นผู้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรี จำนวน 2 คน ที่ปรึกษาและเลขานุการ

บทที่ 2

การตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้มีความประสงค์เพื่อจะศึกษาถึงความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยจึงได้ตรวจเอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง เพื่อสามารถดำเนินการวิจัยได้อย่างถูกต้อง โดยครอบคลุมเนื้อหาในประเด็นต่อไปนี้

1. ความหมายและทฤษฎีความพึงพอใจ
2. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตย
3. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
4. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
5. โครงสร้างการบริหารงานเทศบาลตำบล
6. อำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบล
7. บทบาทความสำคัญของเทศบาลตำบล
8. ผลงานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ความหมายและทฤษฎีความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้หลายทัศนะดังต่อไปนี้

ความพึงพอใจหมายถึง ความสุข ความสบาย ที่ได้รับจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เป็นความสุขความสบายที่เกิดจากการเข้าร่วม ได้รู้ ได้เห็นในกิจกรรมนั้นๆ และยังหมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ลดความเครียด โดยเมื่อความเครียดได้รับการตอบสนองและลดลงก็จะเกิดความพึงพอใจตามมา นอกจากนี้ยังให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า หมายถึง ทำที่ทุกๆ ไป ที่เป็นผลมาจากทำที่ที่มีต่อสิ่งต่างๆ 3 ประการ คือ (สุรเชษฐ์ ทรัพย์สินเสริม, 2541: 8)

1. ปัจจัยที่เกี่ยวกับกิจกรรม
2. ปัจจัยที่เกี่ยวกับบุคคล
3. ลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม

ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นเรื่องของความรู้สึกที่มีความสีกของบุคคลที่มีต่องานที่ปฏิบัติอยู่และความพึงพอใจจะส่งผลกระทบต่อขวัญในการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตามความพึงพอใจของแต่ละบุคคลไม่มีวันสิ้นสุดเปลี่ยนแปลงได้เสมอ ตามกาลเวลาและสภาพแวดล้อมบุคคลจึงมีโอกาที่จะไม่พึงพอใจในสิ่งที่เคยพึงพอใจมาแล้ว ฉะนั้นผู้บริหารจำเป็นจะต้องสำรวจตรวจสอบความพึงพอใจในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรตลอดไป ทั้งนี้เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายขององค์กรหรือหน่วยงานที่ตั้งไว้

จากความหมายที่กล่าวมาทั้งหมด สามารถสรุปความหมายความพึงพอใจได้ว่าเป็นความรู้สึกและทัศนคติของบุคคลในทางบวก ความชอบ ความสบายใจและความสุขใจต่อสภาพแวดล้อมในด้านต่างๆ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจนักวิชาการได้พัฒนาทฤษฎีที่อธิบายองค์ประกอบของความพึงพอใจ และอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจกับปัจจัยอื่นๆ ไว้หลายทฤษฎี โดยได้จำแนกทฤษฎีความพึงพอใจในงานออกเป็น 2 กลุ่มคือ (สมศักดิ์ คงเที่ยง และ อัญชลี โพธิ์ทอง, 2542: 161-162)

1. ทฤษฎีการสนองความต้องการ กลุ่มนี้ถือว่าความพึงพอใจ ในงานเกิดจากความต้องการส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อผลที่ได้รับจากงานกับการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายส่วนบุคคล
2. ทฤษฎีการอ้างอิงกลุ่ม ความพึงพอใจในงานมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับคุณลักษณะของงานตามความปรารถนาของกลุ่ม ซึ่งสมาชิกให้กลุ่มเป็นแนวทางในการประเมินผลการทำงาน

นอกจากนี้ยังได้จำแนกความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจงานจากผลการวิจัยออกเป็น 5 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มความต้องการทางด้านจิตวิทยา กลุ่มนี้ได้แก่ Maslow, A.H. , Herzberg. F และ Likert R. โดยมองความพึงพอใจงานเกิดจากความต้องการของบุคคลที่ต้องการความสำเร็จของงานและความต้องการการยอมรับจากบุคคลอื่น
2. กลุ่มภาวะผู้นำมองความพึงพอใจงานจากรูปแบบและการปฏิบัติของผู้นำที่มีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา กลุ่มนี้ได้แก่ Blake R.R., Mouton J.S. และ Fiedler R.R.
3. กลุ่มความพยายามต่อรางวัล เป็นกลุ่มที่มองความพึงพอใจจากรายได้ เงินเดือน และผลตอบแทนอื่น ๆ กลุ่มนี้ ได้แก่ กลุ่มบริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัยแมนเชสเตอร์ (manchester business school)

4. กลุ่มอุดมการณ์ทางการจัดการมองความพึงพอใจจากพฤติกรรมการบริหารงานขององค์กร ได้แก่ Crozier M. และ Coulder G.M.

5. กลุ่มเนื้อหาของงานและการออกแบบงาน ความพึงพอใจงานเกิดจากเนื้อหาของตัวงาน กลุ่มแนวคิดนี้มาจากสถาบันทาวิสตอค (Tavistock Institute) มหาวิทยาลัยลอนดอน

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตย

ในหลักการของความเป็นประชาธิปไตย ดร. ชัยอนันต์ สมุทรวณิช (2523: 6-14) ได้สรุปแนวคิดของนักวิชาการชาวตะวันตกไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. การมีสิทธิในความสามารถของมนุษย์ในสติปัญญา การรู้จักให้เหตุผล ตลอดจน การมองมนุษย์ในแง่ที่สามารถร่วมมือกันทำงานเพื่อความสุขส่วนรวม ซึ่งแนวความคิดนี้ได้มาจาก John Locke ว่าความรู้ทั้งหลายทั้งปวงของคนเราได้มาจากประสบการณ์ ในโลกนี้ไม่มีความจริงอันเดียวที่เป็นสัจธรรมสมบูรณ์แบบ (absolute truth)

2. ความเชื่อในความเป็นอิสระและเสรีภาพของมนุษย์ ความเป็นอิสระ หมายถึง ความสมารถที่จะเลือกใช้ชีวิตกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดด้วยตนเอง โดยไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจของการของบุคคลอื่น เนื่องจากมนุษย์มีความสมารถที่จะใช้เหตุผลในการเลือกตัดสินใจตกลงใจนี้ย่อมหมายถึงการที่ให้เราต้องผูกพันรับผิดชอบในสิ่งที่ได้กระทำลงไปแล้วด้วย

3. การยอมรับในความเท่าเทียมกันของคนเสมอภาคในทางกฎหมายและทางการเมือง คนทุกคนควรได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้รับการคุ้มครองที่เท่าเทียมกัน

4. อำนาจอสูดในการปกครอง ในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของสังคมอยู่ที่ปวงชนมาจากปวงชน (popular sovereignty) แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าทุกคนจะต้องตัดสินใจปัญหาทุกๆ เรื่องโดยตรง แต่มีการมอบอำนาจให้กับตัวแทน เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือองค์กร เช่น ศาล เป็นผู้ใช้อำนาจ โดยประชาชนเป็นผู้กำหนดขอบเขตของการใช้อำนาจนั้น

5. อำนาจอันชอบธรรมในการปกครองของรับ เกิดจากความยินยอม (consent) ของประชาชน ทฤษฎีว่าด้วยกฎธรรมชาติ ซึ่งมีความเห็นว่า มนุษย์เรานั้น ไม่สามารถรักษาสติธิที่มีอยู่ในสภาพธรรมชาติ (state of nature) ได้ ดังนั้น เพื่อป้องกันความมั่นคงของสิทธิส่วนบุคคลจึงได้มาร่วมกันทำสัญญาประชาคม (social contract) การร่วมมือกันจะช่วยให้แต่ละคนสามารถรักษาสติธิของคนได้ดีกว่าอยู่นอกสังคม John Locke เห็นว่าศีลธรรม ความถูกต้องก่อเกิดกฎหมาย ไม่ใช่มีกฎหมายมาก่อน

6. สิทธิในการคัดค้านหรือล้มล้างรัฐบาล (the right to dissent, the right to revolt) ดังที่ John Locke ได้เขียนไว้ว่า “เมื่อใดที่ผู้ออกกฎหมายพยายามที่จะแย่งและทำลายสิทธิของประชาชนเท่ากับว่าผู้ออกกฎหมายนั้นนำตัวเข้าสู่สภาพสงครามกับประชาชน ซึ่งเมื่อเป็นเช่นนี้ประชาชนก็จะไม่ให้ความเชื่อฟังอีกต่อไปและมีสิทธิที่จะเอาเสรีภาพดั้งเดิมของเขากลับคืนมาใหม่ และต้องการจัดตั้งสภาผู้แทนราษฎรใหม่ตามที่เห็นสมควร เพื่อให้ความมั่นคงปลอดภัย ซึ่งเป็นจุดหมายในการเข้ามาอยู่ร่วมกันในสังคม”

หลักการพื้นฐานที่สำคัญของระบบประชาธิปไตยดังกล่าวนี้ เป็นฐานรองรับที่สำคัญของวัตถุประสงค์ของงานวิจัยในครั้งนี้ในแง่ที่ว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อหน่วยการปกครองมีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีปรัชญาของการเชื่อมั่นในความสามารถของมนุษย์ในสติปัญญา การยอมรับในความเสมอภาคทางการเมืองของประชาชน ความเชื่อมั่นในความเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยของประชาชน อำนาจอันชอบธรรมของหน่วยการปกครองมาจากการยอมรับของประชาชนและประชาชนย่อมมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นหรือไม่ต่อหน่วยการปกครองทุกระดับของภาครัฐ

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง มีความหมายที่กว้างขวาง เนื่องจากการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ครอบคลุมถึงกิจกรรมทุกชนิดที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างพลเมืองกับสถาบันทางการเมืองภายในรัฐ (อมร แฉ่มศรี, 2538: 53) ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ได้สรุปความเห็นไว้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการพัฒนาการเมือง ในลักษณะที่ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นตัวชี้ถึงความทันสมัยทางการเมืองอันเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทางการเมือง โดยได้สรุปปัจจัยต่างๆ อันนำไปสู่การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนี้

1. ยิ่งบุคคลได้รับสิ่งร่ำทางเมืองมากเท่าไรเขาก็จะยังมีแนวโน้มเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองและจะเข้ามามีส่วนร่วมในลักษณะที่ “ลึก” มากขึ้นเท่านั้น
2. บุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพูดคุยทางการเมือง อย่างไม่เป็นทางการ จะมีแนวโน้มว่าจะไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบอื่นๆ มากกว่าพวกที่ไม่มีการพูดคุยทางการเมืองเลย
3. ชนชั้นกลางมักจะได้รับสิ่งร่ำทางเมืองมากกว่าชนชั้นกรรมกร

4. บุคคลผู้มีการศึกษาสูง ซึ่งมีโอกาสดัดต่อและแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้กับผู้อยู่ระดับเดียวกันมากกว่า จะมีส่วนร่วมทางการเมือง มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาดำ เพราะการศึกษาช่วยเพิ่มสิ่งเร้าเกี่ยวกับการเมือง

5. บุคคลที่พึงพอใจในพรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง มักจะมีสิ่งเร้าทางการเมืองมากกว่าผู้ไม่รู้จักพรรคการเมืองหรือบุคคลผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ในเรื่องลำดับขั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ Leater W. Milbrath เขาเห็นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นไปในลักษณะสะสม หมายความว่า เมื่อทำกิจกรรมในขั้นหนึ่งจะทำให้กิจกรรมในขั้นอื่นสูงไปด้วย ตัวเกณฑ์ที่ใช้จัดระดับคือ เริ่มจากการขาดการกระตือรือร้นในกิจกรรมทางการเมือง (inactive) ซึ่งเป็นระดับต่ำสุด จนถึงความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมทางการเมืองในระดับสูงสุด (active) และในทัศนะของเขา การมีส่วนร่วมทางการเมืองหมายถึง การเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมือง (political involvement)

สรุป การมีส่วนร่วมทางการเมืองคือ กิจกรรมทางการเมืองของประชาชนที่มุ่งต่อการมีอิทธิพลและส่งผลกระทบทางการเมือง โดยอาจมุ่งต่อระบบการเมือง คณะรัฐบาล ทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น เพื่อจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือส่งผลไปในทางที่ก่อให้เกิดความสำเร็จตามความประสงค์หรืออาจล้มเหลวก็ได้ ซึ่งกิจกรรมในการเข้าร่วมนั้นอาจมีระดับมากน้อยแตกต่างกันไป โดยขึ้นอยู่กับรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

แนวคิดการกระจายอำนาจการปกครองนั้นเป็นไปเพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง โดยที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจบางประการของตนให้องค์การปกครองท้องถิ่นไปจัดบริการสาธารณะต่างๆเพื่อประชาชน ด้วยการปกครองอย่างมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ

ธนสวรรค์ เจริญเมือง (2537: 59) ให้ความหมายว่า การกระจายอำนาจคือ ระบบการบริหารประเทศที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่างๆมีอำนาจในการจัดการ ดูแลกิจการหลายๆด้านของตนเอง ไม่ใช่ปล่อยให้รัฐบาลกลางรวมศูนย์อำนาจในการจัดกิจการแทบทุกอย่างของส่วนท้องถิ่น

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539: 1-4) การกระจายอำนาจคือ การที่รัฐมอบอำนาจหน้าที่ในการบริหารหรือกิจการบางอย่างของตนให้องค์การปกครองหรือสถาบันของรัฐไปกระทำหรือดำเนินการโดยอยู่ในการควบคุมดูแลของรัฐบางกลางหรือการกระจายอำนาจคือ การที่ส่วนกลางโอนหรือการกระจายอำนาจปกครองบางส่วนให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครองตนเอง โดย

ส่วนกลางคอยควบคุมมิให้การปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการออกนอกขอบเขตตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ การปกครองส่วนท้องถิ่นและการกระจายอำนาจนั้นต้องเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นในการปกครองตนเองในท้องถิ่นของประชาชน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการเลือกตัวแทนของคนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ทั้งเป็นผู้บริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประยัค หงษ์ทองคำ (2526: 4) การกระจายอำนาจ มีอยู่ 2 ความหมายคือ

1. การกระจายอำนาจตามอาณาเขต หมายถึง รัฐบาลกลางได้มอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือบริการสาธารณะภายในเขตของแต่ละท้องถิ่นและท้องถิ่นมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ การกระจายอำนาจตามความหมายนี้ได้แก่ เทศบาลสุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา

2. การกระจายอำนาจตามกิจการ หมายถึง รัฐบาลกลางได้มอบอำนาจให้องค์การสาธารณะจัดทำกิจการประเภทใด เพื่อให้มีความอิสระในการดำเนินงานตามความเหมาะสมของลักษณะงานนั้นๆ เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิต การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ฯลฯ หลักการกระจายอำนาจการปกครองก็คือ การที่รัฐได้มอบอำนาจบางอย่าง ให้แก่องค์การปกครองท้องถิ่นจัดทำบริการสาธารณะต่างๆเพื่อบริการประชาชน ในการนี้้องค์การปกครองท้องถิ่นจะมีอำนาจอิสระ (autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ

การกระจายอำนาจปกครองนั้น นอกจากจะเป็นการแบ่งเบาระยะของรัฐบาลกลาง โดยมอบให้องค์การปกครองท้องถิ่นไปจัดทำแล้ว ยังเป็นการลดอำนาจของรัฐบาลกลาง ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ที่ได้มอบให้องค์การปกครองท้องถิ่นรับไปจัดทำด้วย ทั้งนี้เพราะเมื่อรัฐบาลกลางได้มอบหน้าที่ให้องค์การปกครองท้องถิ่นรับไปจัดทำแล้ว เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่นได้ผลดีรัฐบาลกลางจะต้องมอบอำนาจในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่นั้นๆ ให้แก่องค์การปกครองท้องถิ่นด้วย โดยหลักการกระจายอำนาจปกครองนั้นมีลักษณะที่สำคัญ 3 ประการคือ

1. มีองค์การเป็นนิติบุคคลเป็นเอกเทศ การกระจายอำนาจปกครองนั้น จะต้องมียุติการเป็นนิติบุคคลต่างหากจากองค์กรของรัฐบาลกลาง การมียุติการเป็นนิติบุคคลต่างหากนี้ ก็เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง องค์กรเหล่านี้จะต้องมีงบประมาณของตัวเองมีทรัพย์สิน หนี้สินของตนเองและมีเจ้าหน้าที่เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง เป็นต้น

2. องค์กรนั้นจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ (autonomy) ความมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งของการกระจายอำนาจปกครอง เพราะถ้าองค์กรนั้นไม่มีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ จะต้องรอคำสั่งจากรัฐบาลกลางอยู่เสมอ องค์กรเช่นนี้จะมีลักษณะไม่ผิดไปจากหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาค ซึ่งมีฐานะเป็นตัวแทนของ

รัฐบาลกลางที่ประจำอยู่ในภูมิภาคต่างๆทั่วประเทศ องค์การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติการกิจของตนเอง ตลอดจนมีอิสระพอสมควรในการกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่างๆ ได้ แต่ก็มีข้อสงสัยกันว่า อำนาจอิสระขององค์การปกครองท้องถิ่นนั้นจะต้องมีพอสมควรไม่มากเกินไปจนทำให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อเอกภาพและอธิปไตย (unity and sovereignty) ของประเทศหรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง องค์การปกครองท้องถิ่นมิใช่เป็นสถาบันการเมืองที่มีอำนาจอธิปไตยเป็นของตนเอง หากแต่มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้และให้มีองค์การที่จำเป็นสำหรับทำหน้าที่ทางด้านนิติบัญญัติและบริหารกิจการอันเป็นหน้าที่ของตนเท่านั้น

3. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างกว้างขวาง การมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในท้องถิ่นของประชาชนนั้นอาจจะทำได้หลายระดับแล้วแต่ความสามารถและความสนใจของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ เช่น ประชาชนบางคนอาจจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่นเฉพาะการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตัวแทนของตนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่างๆขององค์การปกครองท้องถิ่นเท่านั้น แต่บางคนอาจมีความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการปกครองตนเองของท้องถิ่นมากกว่านั้น เช่น สนใจที่จะเข้าฟังการประชุมสภาเทศบาล สนใจที่จะเอาใจใส่ดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะเทศมนตรีหรือประชาชนบางคนอาจจะสนใจมากถึงกับสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชน เพื่อให้ได้มีโอกาสเข้ามามีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ขององค์การปกครองท้องถิ่นด้วยตนเองก็อาจจะทำได้

ลิจิต ชีรเวทิน (2535: 9) ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจ โดยกล่าวไว้ว่า การกระจายอำนาจการปกครองมีความสำคัญทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม สรุปได้ 2 ประเด็นใหญ่ๆ ดังนี้

1. การกระจายอำนาจเป็นรากแก้วของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย เนื่องด้วยประชาธิปไตยต้องประกอบด้วยโครงสร้างส่วนบนคือ ระดับชาติและโครงสร้างส่วนฐานคือ ระดับท้องถิ่น การปกครองตนเองในรูปแบบการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริงคือ รากแก้วเป็นฐานเสริมสำคัญยิ่งของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

2. การกระจายอำนาจมีความสำคัญในทางเศรษฐกิจและสังคม ในด้านการพัฒนาชนบท โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งจะมีลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นต้องอาศัยโครงสร้างการปกครองตนเองในลักษณะที่มีความเป็นอิสระพอสมควร ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็ต้องมีการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

รูปแบบของการกระจายอำนาจ มีอยู่ด้วยกันหลายระดับและหลายรูปแบบ การกระจายอำนาจ ควรเป็นเรื่องของความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในระบบการเมืองหนึ่งๆ สามารถแจกแจงขอบข่ายหรือรูปแบบของการกระจายอำนาจได้ 5 ลักษณะ ได้แก่

1. การกระจายอำนาจโดยจำเป็นหรือโดยปริยาย (decentralization by default) เกิดจากสถานการณ์ที่สถาบันหรือองค์กรของรัฐเกิดความล้มเหลวในการดำเนิน กิจกรรมต่างๆ มีอาจสามารถจะเข้าไปใช้อำนาจหรืออิทธิพลในดินแดนที่ตนปกครองอยู่ได้และจากสถานะที่ประชาชนในระดับรากหญ้าเกิดความไม่เชื่อใจในรัฐบาล เหล่านี้จึงเป็นผลให้ประเทศที่มีภาคประชาสังคมมีความตื่นตัวและเข้มแข็ง จำเป็นต้องลุกขึ้นมาดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อชุมชนของคนด้วยตนเองโดยที่รัฐบาลเองก็ไม่ได้ตั้งใจให้เกิดขึ้น

2. การแปรรูปกิจการของภาครัฐ (privatization) ได้แก่ การโยกโอน (handover) กิจการบางอย่างที่เคยจัดทำโดยหน่วยงานของรัฐไปให้ภาคเอกชนเป็นผู้จัดทำแทน เช่น กิจการขนส่งมวลชน กิจการโทรคมนาคม การไฟฟ้าและการประปา เป็นต้น

3. การกระจายอำนาจภายใต้หลักการแบ่งอำนาจ (deconcentration) หมายถึง การแบ่งอำนาจของรัฐบาลกลางไปยังองค์กรในระดับรองที่ออกไปทำงานในพื้นที่นอก ศูนย์กลางหรือท้องถิ่น โดยที่องค์กรภายใต้หลักการแบ่งอำนาจนี้จะมีอิสระตามสมควรในการตัดสินใจต่างๆ ภายในพื้นที่ที่ตนดูแล แต่ทั้งนี้อำนาจการตัดสินใจและการกำหนดนโยบายต่างๆ ยังคงอยู่ที่ส่วนกลาง บางครั้งจึงเรียกการกระจายอำนาจในลักษณะนี้ว่า การกระจายอำนาจทางการบริหาร (administration decentralization)

4. การกระจายอำนาจภายใต้หลักการมอบอำนาจ (delegation) มีระดับของการกระจายอำนาจที่ให้อิสระสูงกว่าการแบ่งอำนาจ การกระจายอำนาจเน้นในเชิงภารกิจหน้าที่มีการกำหนดภารกิจเฉพาะที่ชัดเจนให้องค์กรเหล่านั้นสามารถตัดสินใจและใช้อำนาจหน้าที่ภายในขอบเขตของตนได้โดยอิสระ แต่รัฐส่วนกลางก็ยังคงมีอำนาจอยู่เหนือองค์กรเหล่านี้โดยอาศัยมาตรการทางกฎหมายเป็นกรอบในการควบคุมและกำกับบทบาทขององค์กรภายใต้หลักการมอบอำนาจ รวมถึงอำนาจในการจัดตั้งและยุบเลิกองค์กรภายใต้หลักการมอบอำนาจ

5. การกระจายอำนาจภายใต้หลักการโอนอำนาจ (devolution) ถือเป็นการกระจายอำนาจที่สะท้อนให้เห็นถึงระดับของการกระจายอำนาจที่กว้าง ขววงมากที่สุด ถูกใช้เพื่ออธิบายถึงสถานะที่รัฐส่วนกลางมีการถ่ายโอนหรือยกอำนาจการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ไปยังองค์กรตัวแทนของพื้นที่ ชุมชน หรือท้องถิ่นต่างๆ อย่างกว้างขวางส่วนกลางจะไม่เข้ามาบีบบังคับหรือแทรกแซงการทำงานขององค์กรภายใต้หลักการ โอน อำนาจหรือการแทรกแซงจะเกิดขึ้นต้องเป็นไปอย่างจำกัด ดังนั้น จึงมีการเรียกการกระจายอำนาจในลักษณะนี้ว่า การกระจายอำนาจในทาง

การเมืองหรือการกระจายอำนาจที่เน้นความเป็นประชาธิปไตย (political of democratic decentralization) ทั้งนี้ การโอนอำนาจเท่าที่ปรากฏมีอยู่ด้วยกันใน 2 ระดับ ได้แก่

ระดับที่หนึ่ง การโอนอำนาจในทางการปกครอง (administration Devolution) สอดคล้องกับการจัดรูปการปกครองท้องถิ่นตามหลักการปกครองตนเอง (local-self government) เป็นหลักการ ที่เปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นของตนเอง โดยตนเองและเพื่อตนเอง โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระเป็นอย่างสูงในการดูแลชีวิตความเป็น อยู่และสามารถจัดทำกิจการต่างๆ เพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความจำเป็นภายในชุมชนของตนได้อย่างกว้างขวาง อีกทั้งยังมีความเป็นอิสระทั้งในทางการคลังและบุคลากร

ระดับที่สอง การโอนอำนาจในทางนิติบัญญัติ (legislative devolution) เป็นรูปแบบของการกระจายอำนาจขั้นสูงสุดที่เป็นไปภายใต้การจัดรูปแบบการ ปกครองในระบบรัฐเดี่ยว (unitary system) จนมีลักษณะเข้าใกล้กับระบบสหพันธรัฐ (federal system) เป็นการถ่ายโอนอำนาจจากส่วนกลางไปยังพื้นที่หรือท้องถิ่นหนึ่งๆ โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนที่ได้รับการโอนอำนาจสามารถที่จะกำหนดชะตากรรมในทางการ เมืองได้ด้วยตนเอง (home rule) ผ่านการจัดตั้งสถาบันทางการเมืองในรูปสภา (assembly) ที่เป็นของตนเอง

จากรูปแบบการกระจายอำนาจทั้งห้าลักษณะ เมื่อนำมาใช้ภายใต้บริบทของการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่น การกระจายอำนาจจึงควรครอบคลุมเฉพาะรูปแบบที่สามถึงรูปแบบที่ห้าเท่านั้น ขณะที่สองรูปแบบแรกควรจัดแยกออกไป เนื่องจากว่า การกระจายอำนาจในรูปแบบแรก เป็นการเกิดขึ้นเองโดยประชาชนมิใช่เป็นผลจากการดำเนินการจัดสรรหรือแบ่งปัน อำนาจจากรัฐบาลส่วนกลาง ขณะที่การกระจายอำนาจในลักษณะของการแปรรูปกิจการภาครัฐนั้น ห้ายที่สุดมิได้นำไปสู่สถานะของการกระจายอำนาจที่เป็นจริง

จากความหมายและขอบข่ายโดยกว้าง เมื่อจำกัดกรอบการมองโดยอยู่บนฐานคิดเรื่องการบริหารปกครองในพื้นที่ท้องถิ่นทำให้เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากหลักการกระจายอำนาจ แต่เนื่องจากการกระจายอำนาจนั้นมีหลายระดับ หมายความว่า ระบบการปกครองท้องถิ่นในประเทศหนึ่งๆ ย่อมมีอำนาจและความเป็นอิสระที่มากน้อยแตกต่างกันออกไป อีกทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นมีลักษณะของการผสมผสานแนวคิดการกระจายอำนาจที่ต่างรูปแบบกัน

โครงสร้างการบริหารงานเทศบาลตำบล



ภาพ 1 แสดงโครงสร้างการบริหารงานเทศบาลตำบล

โครงสร้างการบริหารงานเทศบาลตำบล ประกอบด้วยองค์กร 2 องค์กรคือ สภาเทศบาล และคณะผู้บริหาร

1. สภาเทศบาล ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาลที่ราษฎรเลือกตั้ง จำนวน 12 คน มีหน้าที่ ตราเทศบัญญัติ อนุมัติงบประมาณและพิจารณาตามที่กฎหมายกำหนด และตรวจสอบควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร
2. ฝ่ายบริหาร คือนายกเทศมนตรี ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง เป็นผู้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรี จำนวน 2 คน ที่ปรึกษาและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบล

ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2543 กำหนดไว้แจ้งชัด ซึ่งอาจจำแนกที่มาของอำนาจหน้าที่ดังกล่าวได้คืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายจัดตั้งเทศบาลกำหนด สามารถแบ่งแยกประเภทอำนาจหน้าที่ของเทศบาลไว้เป็น 2 ส่วน คือ หน้าที่บังคับหรือหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติและอำนาจหน้าที่ ที่เลือกปฏิบัติ ทั้งยังได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของเทศบาลในฐานะต่างๆ ดังนี้

หน้าที่บังคับหรือหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ มาตรา 50,51

หน้าที่เทศบาลตำบล มาตรา 50 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบล มีหน้าที่
ต้องทำให้เขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

1. รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
2. ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
3. รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูล
ฝอยและสิ่งปฏิกูล

4. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
5. ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
6. ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
7. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
8. บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
9. หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

มาตรา 51 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจกรรมใด ๆ ในเขต
เทศบาล ดังต่อไปนี้

1. ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
2. ให้มีโรงฆ่าสัตว์
3. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
4. ให้มีสุสานและฌาปนสถาน
5. บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
6. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้
7. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
8. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
9. เทศพาณิชย์

อำนาจหน้าที่หรืองานของเทศบาลแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ อำนาจหน้าที่
บทบาท ตามที่กฎหมายการตามข้อบัญญัติใน พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ระบุที่มาของ
อำนาจหน้าที่บทบาทของเทศบาลจัดตั้งเทศบาล และกฎหมายอื่นๆ กำหนดไว้ เป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำ
อำนาจหน้าที่ บทบาท ที่เทศบาลมีอำนาจพิจารณากระทำ การแบ่งอำนาจหน้าที่หรืองานของ
เทศบาลยังแตกต่างกันไปในเทศบาลแต่ละระดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

หน้าที่ของเทศบาลตำบล

1. หน้าที่ที่เทศบาลตำบลต้องกระทำในเขตเทศบาล มีดังนี้

- 1.1 การรักษาความสงบเรียบร้อย ได้แก่การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การจัดให้มีเครื่องใช้ดับเพลิง
- 1.2 การใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่น ได้แก่การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ
- 1.3 การให้บริการแก่ราษฎร ได้แก่ การรักษาความสะอาดถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การป้องกันและระงับโรคติดต่อ การให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
- 1.4 หน้าที่อื่นๆ ตามคำสั่งของกระทรวงมหาดไทย หรือมีกฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

2. หน้าที่ที่เทศบาลตำบลอาจกระทำได้ตามความจำเป็นหรือมีศักยภาพกระทำได้เป็นการให้บริการแก่ราษฎรเพิ่มขึ้น เช่น โรงฆ่าสัตว์ ตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม น้ำสะอาดหรือน้ำประปา สุสานหรือฌาปนสถาน ส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร สถานพิทักษ์รักษาคณเ็บใช้ การไฟฟ้า หรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น การระบายน้ำ การเทศพาณิชย์

3. หน้าที่ที่เทศบาลต้องกระทำตามกฎหมายอื่น กำหนดไว้ ได้แก่ พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พระราชบัญญัติทะเบียนราษฎร พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า เป็นต้น

อำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาลตำบลและคณะกรรมการบริหารสภาเทศบาลตำบล

อำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาล

1. ตราเทศบัญญัติของเทศบาล
2. ควบคุมการบริหารงานของคณะเทศมนตรี
3. ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะเทศมนตรี
4. พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ
5. พิจารณาให้ความเห็นชอบเรื่องต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

1. ควบคุมและรับผิดชอบการบริหารกิจการของเทศบาลตามกฎหมาย
2. อำนาจหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร
3. อำนาจหน้าที่ ตามกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น

บทบาทความสำคัญของเทศบาลตำบล

ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2543 กำหนดไว้แจ้งชัดซึ่งอาจจำแนกที่มาของอำนาจหน้าที่ดังกล่าวได้คืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายจัดตั้งเทศบาล แต่จากการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล ซึ่งถือเป็นการบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทความสำคัญต่อตำบลและประชาชนในหลายประการ ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการวางแผนพัฒนาเทศบาลและนำไปสู่การปฏิบัติให้ครอบคลุมทุกสาขากองการพัฒนาให้เป็นไปตามแนวทางของแผนพัฒนาสมบูรณ์ (comprehensive development plan) และมีการบูรณาการ (integration) ใน 5 สาขา ดังนี้

1. สาขาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานได้แก่ การพัฒนาซึ่งครอบคลุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพและลักษณะทางกายภาพ การปรับปรุงพื้นที่และก่อสร้างโดยเทศบาลควรเน้นแผนงานด้านการพัฒนาใช้ที่ดินมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการพัฒนาที่ผ่านมายังขาดการชี้้นำการใช้ที่ดินที่มีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาเมืองอย่างไร้ทิศทางมีการใช้ที่ดินประเภท ต่างๆ ประปนกันอย่างไม่เป็นระเบียบ ดังนั้นเทศบาลจึงควรให้ความสำคัญกับการวางผังเมืองรวม ผังเมืองเฉพาะ การจัดทำผังกายภาพ และการจัดระเบียบชุมชน (zoning)

2. สาขาการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ การพัฒนาเมืองในด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน อันจะเป็นการส่งเสริม ความสวยงาม เสริมสร้างบรรยากาศแห่งความน่าอยู่อาศัยของเมืองและมีทรัพยากรธรรมชาติใช้อย่างไม่รื้อหมดสิ้นแนวทางดำเนินการ พัฒนาสาขานี้ ได้แก่ การวางแผนระบบขยะมูลฝอย การกำจัดขยะมูลฝอยทางอากาศ เสียง ขยะ อันตราย ฯลฯสาขาการพัฒนาสังคม แนวทางดำเนินการพัฒนาสาขานี้ ได้แก่ การดำเนินการ

3. ด้านการสาธารณสุขสำหรับผู้ด้อยโอกาสใน เขตเมือง การสงเคราะห์คนพิการ เด็ก สตรีและคนชรา การสนับสนุนโครงการ 30 บาท รักษาทุกโรคการป้องกันและบำบัดรักษา ผู้ติดยาเสพติด กองทุนพัฒนาชุมชนเมืองการจัดทำแผนปฏิบัติการชุมชน การประสานการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล รวมทั้งการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล รวมทั้งการดำเนินการ สร้างภูมิคุ้มกันให้กับเยาวชนและ ชุมชนสนใจ ในกิจกรรม ที่เป็นประโยชน์พลานามัยที่สมบูรณ์ จิตใจงามห่างไกลยาเสพติด โดยเทศบาลมีบทบาทสำคัญในการจัดสร้างสวนสาธารณะ สถานที่อำนวยความสะดวกให้กับประชาชนและเยาวชนมาออกกำลังกายร่วมกันหรือจัดกิจกรรมทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์จัดกิจกรรมกีฬา สำหรับบทบาทของเทศบาลในการสนับสนุนนโยบายจัดระเบียบสังคมนั้น ขอเรียนว่าเทศบาลสามารถช่วยสนับสนุนการดำเนินการ

ได้มาก โดยดำเนินการตามระเบียบกฎหมายที่มีอยู่ เช่น การปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสถานบริการ ตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 อย่างจริงจังในเรื่องอาคารสถานที่ พ.ร.บ. ควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. 2493 ในเรื่องการอนุญาตให้ใช้ เครื่องขยายเสียง การเคร่งครัด ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 รวมทั้งในฐานะพนักงานท้องถิ่น ตามกฎหมายเหล่านี้เป็นสิ่งที่เทศบาลมีอำนาจอยู่แล้ว เพียงแต่นำมาปฏิบัติโดยเคร่งครัด ก็จะช่วยให้ชุมชนของท่านมีคุณภาพชีวิตที่ดี

4. สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจเทศบาลควรกระทำเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนา เศรษฐกิจ และการประกอบธุรกิจ ประเภทต่างๆ ให้ดำเนินไปด้วยความเข้มแข็งมั่นคงและขยายตัว ออกไปรองรับ การเพิ่มขึ้นของประชากรและวิถีธุรกิจใหม่ๆ โดยมีแนวทาง การดำเนินงาน อาทิ เช่น แผนงานหลักโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว การจัดบริการสาธารณะ ร่วมกันขององค์การ ปกครอง ส่วนท้องถิ่น (syndicate) การเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามีส่วนร่วม ในการดำเนินกิจการ สาธารณะของเทศบาล (privatization) โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์โครงการธนาคาร ประชาชน

5. สาขาการพัฒนาการเมือง-การบริหาร ได้แก่ การพัฒนาที่ครอบคลุมถึงการ พัฒนาเทศบาลให้เป็นสถาบันปกครองท้องถิ่น ในระบอบประชาธิปไตยที่มีความมั่นคงและมีคุณค่า ต่อประชาชน ตลอดจนปรับปรุงและจัดระบบการบริการ ให้สามารถอำนวยความสะดวก ให้แก่ประชาชน อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น โครงการบริหารประชาชนโดยไม่หยุดพักกลางวันการประชาสัมพันธ์ผล การพัฒนาของ เทศบาล การส่งเสริม การบริหารจัดการที่ดี (good governance) การดำเนินโครงการ ประเทศใสสะอาด การฝึกอบรม พัฒนาศักยภาพของเทศบาลให้มีความรู้ความสามารถและ ประสบการณ์เพิ่มขึ้น เพื่อที่จะสามารถปรับปรุงให้บริการสาธารณะในพื้นที่ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์การพัฒนากองการบริหารส่วนตำบลสันผักหวาน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบล สันผักหวาน ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นไว้ 7 ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ท้องถิ่น 19 แนวทาง ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วย 3 แนวทางการพัฒนา
 - 1.1 แนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน
 - 1.2 แนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง
 - 1.3 แนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และ โครงสร้างพื้นฐานอื่น

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและการแก้ไขปัญหาความยากจน ประกอบด้วย 3 แนวทางการพัฒนา ได้แก่

2.1 แนวทางการพัฒนาการสร้างและพัฒนาการรวมกลุ่ม (cluster)

2.2 แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองและเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความยากจน

2.3 แนวทางการส่งเสริมการเกษตรและการเกษตรทฤษฎีใหม่

3. ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 2 แนวทางการพัฒนา ได้แก่

3.1 แนวทางการพัฒนาการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4. ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูและสืบสานศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ประกอบด้วย 2 แนวทางการพัฒนา ได้แก่

4.1 แนวทางการจัดการแหล่งการเรียนรู้

4.2 แนวทางการพัฒนาการเชื่อมโยงวิถีชีวิตชุมชนกับศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

5. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณภาพชีวิต และพัฒนางานบริการทางสังคม ประกอบด้วย 3 แนวทางการพัฒนา ได้แก่

5.1 แนวทางการส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

5.2 แนวทางการส่งเสริมสุขภาพ สุขภาวะของชุมชนและการสาธารณสุข

5.3 แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ประกอบด้วย 3 แนวทางการพัฒนา ได้แก่

6.1 แนวทางการพัฒนาการสร้างจิตสำนึก พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาครัฐและการให้บริการประชาชน

6.2 แนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสร้างประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ

6.3 แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและการตรวจสอบควบคุม

7. ยุทธศาสตร์การจัดระเบียบชุมชนสังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ประกอบด้วย 2 แนวทางการพัฒนา ได้แก่

7.1 แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมและกระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชน

7.2 แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างประสิทธิภาพในการรักษาความสงบปลอดภัยให้แก่ชุมชน

นโยบายการพัฒนาของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสันผักหวาน

1. ส่งเสริมการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบโดยการสนับสนุนทุนการศึกษาครูสำหรับสอนเด็กอนุบาล วัสดุสื่อการเรียนการสอนรวมทั้งปรับปรุงอาคารสถานที่สำหรับศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

2. กำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอยและน้ำเสียโดยองค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นผู้ดำเนินการพร้อมจัดการขยะอย่างเป็นระบบและถูกวิธี

3. บำรุงการส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชนโดยการฝึกอบรมในด้านอาชีพแก่กลุ่มองค์กรตามความต้องการของกลุ่ม ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวและด้านการจำหน่ายสินค้า จัดสร้างร้านค้าชุมชนและสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนแก่กลุ่ม

4. บำรุงและรักษาเส้นทางคมนาคม ทางน้ำ ทางบก และโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ ให้ประชาชนสัญจรไปมา โดยสะดวกและปลอดภัย และดำเนินการก่อสร้างโครงการพื้นฐานซึ่งเห็นว่ามีความจำเป็นและเกิดประโยชน์ต่อชุมชน

5. สนับสนุนส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและประเพณีให้คงอยู่สืบไป ด้วยการทำนุบำรุงศาสนา ทั้งด้านอาคารสถานที่ เชิญชวนประชาชนทั่วไปเข้าวัดฟังเทศน์ในวันสำคัญทางศาสนาหรือวันสำคัญอื่น ๆ

สรุป จากข้างต้นจะเห็นได้ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนและท้องถิ่น คือ

1. ก่อให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ในด้านการพัฒนาและการส่งเสริมอาชีพ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้แก่ประชาชนและท้องถิ่น

2. ก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านการเมืองการปกครอง ในเรื่องของการกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่น การพัฒนาทางการบริหาร โดยการให้ประชาชนเป็นผู้บริหารเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในท้องถิ่น

3. การพัฒนาทางด้านสังคมและวัฒนธรรม

4. การพัฒนาทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผลงานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

สุเชษฐ์ ทรัพย์สินเสริม (2541) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการจัดการบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่” โดยการศึกษาประชากร กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของอบต. พบว่า ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน อาจเป็นเพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นที่เพิ่งเกิดขึ้นใหม่ ยังขาดความพร้อมในด้านต่างๆ ทำให้ความสำเร็จในการทำงานยังไม่ปรากฏเด่นชัด

เชาว์ เดชะ (2541) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนะของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่” โดยผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานว่า สภาพเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนมีผลสัมพันธ์กับความรู้ ความเข้าใจและความพึงพอใจต่อเป้าหมายทางการเมืองและการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยการวิจัยครั้งนี้อาศัยการศึกษาจากเอกสารและการสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามกับประชาชนในพื้นที่ที่ทำการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับที่ดี มีความพึงพอใจต่อเป้าหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการบริการค่อนข้างสูงเช่นเดียวกัน

จิรศักดิ์ สีใจเจริญ (2543) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงบทบาทของประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในแง่ของกิจกรรมรูปแบบ ระดับและสาเหตุของการมีส่วนร่วม ซึ่งผลการศึกษาพบว่า

1. โครงการหรือกิจกรรม ที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุดได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานรองลงมาเป็นการพัฒนาและการส่งเสริมอาชีพและมีส่วนร่วมน้อยที่สุด ได้แก่ ประเภทอื่นๆ โดยจะเข้าไปมีส่วนร่วมในลักษณะการแสดงความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะมากที่สุด รองลงมาเป็นการได้รับประโยชน์จากโครงการหรือกิจกรรม

2. การเข้าไปมีส่วนร่วม จะเป็นไปโดยสมัครใจมากกว่าถูกผู้อื่นชักชวน ส่วนรูปแบบของการมีส่วนร่วมนั้นจะเข้าร่วมโดยผ่านตัวแทน คือ สมาชิกสภาอบต. รองลงมาเป็นการมีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกกลุ่มต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่บ้าน

3. ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการที่อบต. เปิดโอกาสให้เข้าไปมีส่วนร่วม มีอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง

4. สาเหตุของการเข้าไปมีส่วนร่วม ได้แก่ การที่จะมีโอกาสร่วมรับผิดชอบท้องถิ่นของตนเองซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งและจะทำให้การบริหารงานของอบต. มีประสิทธิภาพ อีกทั้งจะเป็นวิธีหนึ่งในการควบคุมการทำงานของอบต.

สำหรับสาเหตุของการไม่เข้าไปมีส่วนร่วม เพราะมีตัวแทนอยู่แล้ว นอกจากนี้ ก็ไม่เข้าใจขั้นตอนการดำเนินงาน รวมถึงปัจจัยด้านรายได้ของอบต. ที่มีน้อยไม่เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นตามความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง

ณัฐวุฒิ พิริยะจิระอนันต์ (2544) ทำการศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลนครเชียงใหม่” พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในระดับมากต่อการให้บริการของเทศบาลนครเชียงใหม่ ด้านการศึกษาและกองคลัง ตามลำดับ สำหรับกองสาธารณสุข และกองช่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในระดับน้อย ในรายละเอียดของงานด้านกองการศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากทุกด้าน สำหรับด้านกองคลัง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมากกว่าหน่วยงาน ด้านอาคารมัสตว์ งานพัฒนาชุมชน และ งานสังคมสงเคราะห์ ที่อยู่ในระดับความพึงพอใจน้อย แต่สำหรับงานกองสาธารณสุขและกองช่างในรายละเอียดของทุกงานพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในทุกด้าน สำหรับระดับความพึงพอใจในด้านการบริการ ด้านค่าธรรมเนียม ด้านสถานที่ ด้านพนักงานที่ให้บริการด้านอุปกรณ์ ด้านการติดต่อสื่อสาร และสถานที่ในระดับความพึงพอใจในระดับน้อยตามลำดับ สำหรับระดับปัญหาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับปัญหามากในด้านสถานที่ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านขั้นตอนที่ให้บริการอยู่ในระดับปัญหาน้อย ตามลำดับ

ชมพูนุช กาสสกุล (2546) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. เพศและระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ไม่ทำให้ความพึงพอใจแตกต่างกัน แต่อายุที่แตกต่างกัน ทำให้มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างกัน
2. เพศ ระดับการศึกษาและอายุที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด

3. ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบล 5 ประการ คือ

- 3.1 สมาชิกสภาอบต. มีความขัดแย้งกัน
- 3.2 อบต. ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในการวางแผนงาน
- 3.3 อบต. ขาดการประชาสัมพันธ์ในการดำเนินงาน
- 3.4 การจัดทำแผนงาน/โครงการ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นได้
- 3.5 งบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานของอบต.

พงษ์ไพบุลย์ ศิลาวราเวทย์ (2549) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้รับบริการจากเทศบาลตำบลท่าล้อ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี” ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านความพึงพอใจกระบวนการและขั้นตอนในการให้บริการ พบว่า ความพึงพอใจของผู้รับบริการจากเทศบาลตำบลท่าล้อ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านการกำหนดกระบวนการหรือขั้นตอนในการให้บริการแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์อย่างชัดเจนมากที่สุด รองลงมาคือผู้รับบริการสามารถตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์ซึ่งทางเทศบาลได้จัดทำเอาไว้ได้อย่างสะดวกและสามารถใช้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์จากเทศบาลได้ง่ายและสะดวก
2. ด้านความพึงพอใจด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ พบว่าเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยจำแนกตามลำดับดังนี้ เจ้าหน้าที่ของเทศบาลเป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรีที่ดีแก่ผู้มารับบริการ เช่น การยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาไพเราะและมีความสุภาพ เป็นลำดับมากที่สุด รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ของเทศบาลเป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีการเรียกรับผลประโยชน์ตอบแทนใด ๆ จากการให้บริการ และเจ้าหน้าที่ของเทศบาลได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ซักถามทุกประเด็นเกี่ยวกับการสงเคราะห์กลุ่มเป้าหมายจนกระทั่งหมดความสงสัย ตามลำดับ
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่าโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยจำแนกเป็นดังนี้ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพด้วยวิธีการรับเป็นเงินสดมากที่สุด รองลงมาผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านระหว่างรอรับบริการได้รับความสะดวกในสิ่งที่เทศบาลจัดไว้เป็นอย่างดี ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านการจัดเตรียมสถานที่ที่เหมาะสมเพื่อให้บริการแก่ผู้รับบริการ ตามลำดับ

จึงสามารถสรุปได้ว่าภาพรวมของความพึงพอใจของผู้รับบริการจากเทศบาลตำบลท่าล้อ ในด้านกระบวนการและขั้นตอนในการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก

วชิราภรณ์ ภักโรวสาน์ (2551) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน” ผลการศึกษามีข้อค้นพบว่า ประชาชนผู้รับบริการ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหาร

ส่วนจังหวัดลำพูนในระดับมาก และระดับคุณภาพการให้บริการอยู่ในระดับ 7 (ได้รับผลการประเมินคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 82.3) เมื่อพิจารณาเป็นส่วนราชการพบว่าทุกส่วนราชการได้รับผลการประเมินระดับคุณภาพในระดับ 7 ทุกส่วนราชการ ยกเว้นกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้รับผลการประเมินระดับคุณภาพในระดับ 6 โดยมีสำนักปลัดฯ ได้รับการประเมินสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.51 รองลงมาคือกองแผนและงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.06 และกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 3.81

ส่วนประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน พบว่าการให้บริการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนยังมีปัญหาในบางประเด็นได้แก่ ปัญหาความเพียงพอและความทั่วถึงของการให้บริการ รวมถึงปัญหาเรื่องการประชาสัมพันธ์งานให้บริการของหน่วยงานด้วย เนื่องจากประชาชนในจังหวัดมองว่าการให้บริการยังมีลักษณะกระจุกตัวเป็นส่วนใหญ่ไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ของจังหวัดลำพูน ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดควรกระจายการให้บริการทุกภารกิจทุกโครงการอย่างทั่วถึงและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนให้มากยิ่งขึ้น ปัญหาอื่นๆ ที่น่าจะให้ความสนใจมากยิ่งขึ้นคือ ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมในการเสนอความต้องการพื้นฐาน

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ได้กำหนดวิธีการศึกษาในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย

การศึกษารั้ครั้งนี้ดำเนินการในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งอยู่ห่างจากตัวอำเภอหางดงประมาณ 6 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 13 ตารางกิโลเมตร (8,862 ไร่) สภาพเป็นพื้นที่ราบ มีผู้อยู่อาศัยจำนวน 5,389 ครัวเรือน จำนวนประชากรทั้งหมด 10,273 คน (งานทะเบียนราษฎร์เทศบาลตำบลผักหวาน, 2552) (อายุตั้งแต่ 17 ปี)

เทศบาลตำบลผักหวานได้รับการยกระดับฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2552 จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ผู้วิจัยจึงใคร่ศึกษาถึงความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อองค์กร หลังจากการยกระดับฐานะ เพื่อที่จะได้คำตอบเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสภาพและความพร้อมขององค์กรต่อไปในอนาคต

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้นี้ได้แก่ ประชากรในตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีอยู่ผู้อยู่อาศัยจำนวน 5,389 ครัวเรือน มีจำนวนประชากรทั้งหมด 10,273 คน (อายุตั้งแต่ 18 ปี)

ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่สามารถเป็นตัวแทนประชากรทั้งหมดโดยใช้สูตรของ yamane (นำชัย ทนุผล, 2540: 73)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N คือ จำนวนประชากรทั้งหมด

e คือ ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งในรายงานการวิจัย กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 หรือ 0.05

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่าง } n &= \frac{10,273}{1+10,273(0.05)^2} \\ n &= 385 \end{aligned}$$

ปรากฏผลการคำนวณกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการนี้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 385 ตัวอย่าง แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากในแต่ละหมู่บ้านมีจำนวนประชากรไม่เท่ากัน ดังนั้นขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้านจึงไม่เท่ากัน โดยมีการคำนวณหาสัดส่วนที่เหมาะสมตามจำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้านโดยการใช้สูตรของ Nagtalon (1983) ใน นำชัย ทุนผล (2540 : 145) ดังนี้

$$n1 = \frac{nN1}{N}$$

เมื่อ	n	คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
	N	คือ จำนวนประชากรทั้งหมด
	N1	คือ จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม
	n1	คือ จำนวนตัวอย่างที่จะสุ่มจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

ผลการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน ได้จำนวนดังต่อไปนี้

1. บ้านสันผักหวาน	ประชากร 1,187 คน	ได้จำนวนตัวอย่าง 45 คน
2. บ้านต้นจั่ว	ประชากร 2,010 คน	ได้จำนวนตัวอย่าง 75 คน
3. บ้านท้าวผาญ	ประชากร 2,798 คน	ได้จำนวนตัวอย่าง 105 คน
4. บ้านป่าตาล	ประชากร 1,335 คน	ได้จำนวนตัวอย่าง 50 คน
5. บ้านเบือ	ประชากร 1,579 คน	ได้จำนวนตัวอย่าง 59 คน
6. บ้านข้าวเตัง	ประชากร 837 คน	ได้จำนวนตัวอย่าง 31 คน
7. บ้านสันผักหวานน้อย	ประชากร 527 คน	ได้จำนวนตัวอย่าง 20 คน
		รวมจำนวนตัวอย่าง 385 คน

สำหรับการคัดเลือกตัวอย่างโดยอาศัยการสุ่ม (randomness) นั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างมีระบบ (systematic random sampling) ซึ่งจำเป็นต้องหาช่วงชั้นของการสุ่มโดยใช้สูตร N/n ผลการคำนวณได้ช่วงของการเลือกตัวอย่าง (sampling interval) เท่ากับ 2 โดยจะเรียงลำดับตามเลขที่บ้านของแต่ละหมู่บ้าน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ที่ได้สร้างขึ้นให้ครอบคลุมเนื้อหาตามแนววัตถุประสงค์ของการวิจัย ประกอบด้วยแนวคำถาม 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลของประชาชน ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ เป็นคำถามแบบปลายปิด (close - ended question)

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสภาเทศบาล ตำบลและความพึงพอใจต่อการทำงานของคณะกรรมการเทศบาลตำบลซึ่งใช้ลักษณะคำถามเป็นคำถามเชิงบวกการประมาณค่าแบบให้ค่า (likert scale) จำแนกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความพึงพอใจ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาคำนวณน้ำหนักค่าคะแนนเฉลี่ย (weight mean score)

โดยอาศัยเกณฑ์การแปลผลดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	หมายถึง
4.21-5.00	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
3.41-4.20	มีความพึงพอใจในระดับมาก
2.61-3.40	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
1.81-2.60	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
1.00-1.80	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งประกอบไปด้วย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ซึ่งใช้ลักษณะคำถามเป็นคำถามเชิงบวกการประมาณค่าแบบให้ค่า (likert scale) จำแนกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วม	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาคำนวณน้ำหนักค่าคะแนนเฉลี่ย (weight mean score) โดยอาศัยเกณฑ์การแปลผลดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	หมายถึง
4.21-5.00	มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด
3.41-4.20	มีส่วนร่วมในระดับมาก
2.61-3.40	มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง
1.81-2.60	มีส่วนร่วมในระดับน้อย
1.00-1.80	มีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

โดยใช้สูตรค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

$$WMS = \frac{5f_1 + 4f_2 + 3f_3 + 2f_4 + 1f_5}{TNR}$$

โดย	WMS	คือ	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก
	f1	คือ	จำนวนผู้ตอบมากที่สุด
	f2	คือ	จำนวนผู้ตอบมาก
	f3	คือ	จำนวนผู้ตอบปานกลาง

f4	คือ	จำนวนผู้ตอบน้อย
f5	คือ	จำนวนผู้ตอบน้อยที่สุด
TNR	คือ	จำนวนประชากรทั้งหมด

ตอนที่ 4 เป็นความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่นๆ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด โดยในการสร้างเครื่องมือผู้ศึกษามีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการทราบ โดยแบบสอบถามมีทั้งแบบปลายปิดและปลายเปิด
3. ออกแบบแบบสอบถามโดยให้คณะกรรมการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา
4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability)

การทดสอบเครื่องมือ

1. ทดสอบความตรงของเนื้อหา (content validity) ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามจากแนวทางในการตรวจเอกสาร จากนั้นได้นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาเสนอแนะให้ถูกต้อง
2. ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนต่อเทศบาลตำบล ที่ผ่านการทดสอบกับกลุ่มประชากรในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองควาย อำเภอดงจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 ราย และนำไปวิเคราะห์ความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (cronbach' alpha coefficient) ผลจากการทดสอบปรากฏว่ามีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.79 (รายละเอียดในภาคผนวก ข) แสดงว่าแบบสอบถามที่ใช้สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความน่าเชื่อถืออยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ตาม วัน เวลา สถานที่ ที่
ได้กำหนดไว้

2. ข้อมูลที่รวบรวมได้ นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล

3. นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ แปลผล สรุป และเขียนรายงาน

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษารัั้งนี้ เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้วผ่าน
การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแล้ว นำแบบสอบถามที่ได้เก็บรวบรวมทั้งหมดไปทำการ
วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้สถิติพรรณนา (descriptive
statistics) อันได้แก่ การแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean)
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่ออธิบายข้อมูลเชิงพรรณนา ในด้านปัจจัยส่วน
บุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ

2. วิเคราะห์ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการ
ดำเนินงาน

ของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก
(weight mean score)

ระยะเวลาในการวิจัย

การศึกษารัั้งนี้ได้ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่เดือนมกราคม 2553 -
ตุลาคม 2553 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 10 เดือน

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการรวบรวมข้อมูลจากประชากรในพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลสันผักหวานจำนวน 385 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (systematic random sampling) และได้รวบรวมผลการวิจัยและวิจารณ์เป็นส่วนเดียวกัน โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยายและความเรียงเป็นตอนๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของผู้ให้ข้อมูลในด้านการทำงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

เพศ

ผลการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลเกินครึ่ง (ร้อยละ 51.4) เป็นเพศหญิง และร้อยละ 48.6 เป็นเพศชาย ดังตาราง 1

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่าจำนวนเพศหญิงมากกว่าเพศชายซึ่งสอดคล้องกับผลรายงานสถิติจำนวนประชากร และบ้าน รายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2552 ที่จำนวนประชากรเพศหญิงมีจำนวนมากกว่าเพศชาย (2552: ระบบออนไลน์)

อายุ

ผลการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ 26.0) มีอายุในช่วง 31-40 ปี รองลงมา ร้อยละ 24.7 มีอายุในช่วง 41-50 ปี ร้อยละ 23.6 มีอายุในช่วง 21-30 ปี ร้อยละ 18.4 มีอายุในช่วง 51-

60 ปี ร้อยละ 3.9 มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และร้อยละ 3.4 มีอายุ 61 ปีขึ้นไป ตามลำดับ โดยมีอายุเฉลี่ย 30.4 ปี ผู้ให้ข้อมูลมีอายุมากที่สุด 65 ปีอายุน้อยที่สุด 18 ปี ดังตาราง 1

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จาก 1 ใน 4 ของประชาชนที่อาศัยในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ มีอายุในช่วง 31-40 ปี ซึ่งเป็นช่วงของวัยทำงาน กำลังสร้างฐานะความมั่นคง และชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีให้แก่ตนเองและครอบครัว

ระดับการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ 40.5) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมาคือ ร้อยละ 12.7 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 10.9 สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ร้อยละ 10.4 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 9.9 สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญา ร้อยละ 5.7 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 4.7 สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น ร้อยละ 3.1 ไม่ได้รับการศึกษา ร้อยละ 1.3 สำเร็จการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี และร้อยละ 0.8 สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ตามลำดับ

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เนื่องจากปัจจุบันสังคมให้ความสำคัญกับการศึกษามากขึ้น ทั้งนี้การศึกษเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพมีความสามารถเต็มศักยภาพ มีการพัฒนาที่สมดุลทั้งสติปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

สถานภาพ

ผลการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.5) มีสถานภาพสมรส รองลงมาร้อยละ 30.6 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 2.9 สถานภาพหย่าร้าง และร้อยละ 1.0 มีสถานภาพหม้ายตามลำดับ

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีอายุเฉลี่ย 30.4 ปี ซึ่งเป็นวัยที่เริ่มมีการสร้างครอบครัว

อาชีพ

ผลการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ 19.7) ประกอบอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว รองลงมาร้อยละ 17.7 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 16.1 ประกอบอาชีพลูกจ้างเอกชน ร้อยละ 14.3 ประกอบอาชีพลูกจ้างราชการ ร้อยละ 13.0 ประกอบอาชีพรับราชการ ร้อยละ 10.1 ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 5.2 ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ และร้อยละ 3.9 ไม่ได้ประกอบอาชีพเนื่องจากกำลังศึกษาอยู่ตามลำดับ

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลกว่า 1 ใน 5 ของผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดประกอบอาชีพค้าขายและธุรกิจส่วนตัวทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการขยายตัวของขนาดเมืองในปัจจุบันทำให้มีประชาชนหันมาประกอบธุรกิจส่วนตัวและธุรกิจร้านค้าเพิ่มมากขึ้นในท้องถิ่น

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล

ลักษณะส่วนบุคคล		จำนวน (n = 385)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	187	48.6
	หญิง	198	51.4
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	15	3.9
	21 – 30 ปี	91	23.6
	31 – 40 ปี	100	26.0
	41 – 50 ปี	95	24.7
	51 – 60 ปี	71	18.4
	61 ปีขึ้นไป	13	3.4
ค่าเฉลี่ย = 30.4		ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.234	ต่ำสุด-สูงสุด = 18-65
ระดับการศึกษา			
ไม่ได้รับการศึกษา		12	3.1
ประถมศึกษา		40	10.4
มัธยมศึกษาตอนต้น		22	5.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย		49	12.7
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ		18	4.7

ตาราง 1 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (n = 385)	ร้อยละ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	42	10.9
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค	3	0.8
อนุปริญญา	38	9.9
ปริญญาตรี	156	40.5
สูงกว่าปริญญาตรี	5	1.3
สถานภาพ		
โสด	118	30.6
สมรส	252	65.5
หย่าร้าง	11	2.9
หม้าย	4	1.0
อาชีพ		
ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว	76	19.7
รับจ้างทั่วไป	68	17.7
ลูกจ้างส่วนราชการ	55	14.3
ลูกจ้างเอกชน	62	16.1
รับราชการ	50	13.0
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	20	5.2
เกษตรกร	39	10.1
นักเรียน/นักศึกษา	15	3.9

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน
อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ผลการศึกษาในเรื่องของความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสภาเทศบาลตำบลสันผักหวาน จากตาราง 2 พบว่า ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อการดำเนินงานของสภาเทศบาลตำบลสันผักหวาน โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักรวมเท่ากับ 3.34 โดยในเรื่องของเทศบาลตำบลมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารข้อมูลให้

ประชาชนทราบโดยตลอด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักมากที่สุด เท่ากับ 3.58 ส่วนในเรื่องคณะกรรมการสภาเทศบาลตำบลมีความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ในการปฏิบัติหน้าที่ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักน้อยที่สุด เท่ากับ 3.13 ดังแสดงในตาราง 2

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่าผู้ให้ข้อมูล มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสภาเทศบาลตำบลสันผักหวานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีเพียงข้อเดียวเท่านั้นที่ประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากคือ ประเด็นเทศบาลตำบลมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารข้อมูลให้ประชาชนทราบโดยตลอด ส่วนในด้านอื่นๆ ระดับความพึงพอใจของประชาชนไม่แตกต่างกัน อันจะส่งผลให้เห็นได้ว่าประชาชนยังมีความต้องการที่จะให้สภาเทศบาลตำบลพัฒนาระบบการดำเนินงานในหลายๆ ด้านเพื่อที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

ตาราง 2 ร้อยละและค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลที่ระบุถึงระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อดำเนินงานของสภาเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ข้อความ	ผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ)					ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1. เทศบาลตำบลมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารข้อมูลให้ประชาชนทราบ โดยตลอด	4.41	54.0	37.66	3.37	0.51	3.58	มาก
2. การจัดทำแผนพัฒนาตำบลเทศบาลตำบลได้สอบถามความต้องการจากประชาชนก่อนทุกครั้ง	3.36	35.58	54.28	6.23	0.25	3.36	ปานกลาง
3. แผนพัฒนาตำบลสามารถสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่	4.15	33.50	52.98	9.09	0.25	3.32	ปานกลาง
4. การจัดทำข้อบังคับตำบลเทศบาลตำบลได้สอบถามความคิดเห็นของประชาชนก่อนทุกครั้ง	2.07	34.54	51.94	10.90	0.51	3.26	ปานกลาง
5. เทศบาลตำบลออกข้อบังคับตำบลได้อย่างเหมาะสมต่อการปฏิบัติจริง	3.11	36.26	50.38	9.61	0.25	3.32	ปานกลาง
6. มีการติดตามผลการออกข้อบังคับตำบลว่าเป็นประโยชน์ต่อประชาชนแค่ไหน	3.11	31.16	55.06	10.12	0.51	3.26	ปานกลาง

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ)					ค่า คะแนน เฉลี่ย	ระดับ ความ พึง พอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
7. สถานเทศบาลตำบลทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้	5.71	30.38	48.57	13.50	1.81	3.24	ปาน กลาง
8. สถานเทศบาลตำบลทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	3.37	29.61	48.31	17.14	1.55	3.16	ปาน กลาง
9. คณะกรรมการสถานเทศบาลตำบล มีความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ในการปฏิบัติหน้าที่	1.81	27.97	54.28	14.28	1.81	3.13	ปาน กลาง
10. สมาชิกสภาเทศบาลตำบลมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน	2.07	29.09	52.20	14.80	1.81	3.14	ปาน กลาง
รวม						3.34	ปาน กลาง

ผลการศึกษา ความพึงพอใจต่อคณะกรรมการบริหารงานเทศบาลตำบลสันผักหวาน จากตาราง 3 พบว่า ความพึงพอใจต่อคณะกรรมการบริหารเทศบาลตำบลสันผักหวาน โดยภาพรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักรวมเท่ากับ 3.33 โดยในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ในการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 3.44 ส่วนในเรื่องของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประจำเทศบาลตำบลเป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักน้อยที่สุดเท่ากัน คือ 3.17 ดังแสดงในตาราง 3

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่าผู้ให้ข้อมูล มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารงานเทศบาลตำบลสันผักหวานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีเพียงข้อเดียวเท่านั้นที่ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับมากคือ ในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ในการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ ส่วนในด้านอื่นๆ ระดับความพึงพอใจของประชาชนไม่แตกต่างกัน อันจะส่งผลให้เห็นได้ว่าประชาชนยังมีความต้องการที่จะให้คณะกรรมการบริหารงานเทศบาลตำบลพัฒนาระบบการดำเนินงานในหลายๆ ด้านเพื่อที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง นอกเหนือจากนั้นประชาชนยังไม่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจในเรื่องการดำเนินงาน

อย่างชัดแจ้ง โปร่งใส ของคณะกรรมการดำเนินงาน ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนไม่มีความไว้วางใจ
ต่อคณะกรรมการของเทศบาลตำบลได้

ตาราง 3 ร้อยละและค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลที่ระบุถึงระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มี
ต่อคณะกรรมการบริหารงานเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ข้อความ	ผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ)					ค่า คะแนน เฉลี่ย	ระดับ ความ พึง พอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
1. มีการประชาสัมพันธ์ในการดำเนินงานตาม โครงการต่างๆ	2.59	44.41	48.31	3.89	0.80	3.44	มาก
2. คณะกรรมการบริหารงานตามแผนที่วางไว้ อย่างเหมาะสม	1.81	31.68	61.29	64.93	0.25	3.29	ปาน กลาง
3. คณะกรรมการบริหารงานสามารถ ดำเนินงานตอบสนองความต้องการของ ประชาชนในท้องถิ่น	2.34	28.57	61.81	7.01	0.25	3.25	ปาน กลาง
4. การดำเนินงานพัฒนาตำบลของคณะ กรรมการบริหารในด้านคุณภาพชีวิต	2.34	28.31	63.37	5.97	0	3.27	ปาน กลาง
5. การดำเนินงานพัฒนาตำบลของคณะ กรรมการบริหารในด้านโครงสร้างพื้นฐาน	4.15	23.89	64.93	6.49	0.52	3.24	ปาน กลาง
6. การดำเนินงานพัฒนาตำบลของคณะ กรรมการบริหารในการส่งเสริม การศึกษา	1.82	30.12	60.77	6.75	0.52	3.25	ปาน กลาง
7. การดำเนินงานพัฒนาตำบลของคณะ กรรมการบริหารในการบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.12	29.10	58.44	8.83	0.52	3.25	ปาน กลาง
8. การดำเนินงานพัฒนาตำบลของคณะ กรรมการบริหารในด้านสังคมและ วัฒนธรรม	3.90	25.71	61.04	9.10	0.25	3.23	ปาน กลาง
9. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประจำเทศบาล ตำบลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล	3.90	25.71	61.04	9.10	0.25	3.23	ปาน กลาง

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ)					ค่า คะแนนเฉลี่ย	ระดับ ความพึงพอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
10. การทำงานของคณะกรรมการบริหารมีความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้	3.90	24.41	59.22	10.90	1.56	3.81	ปานกลาง
รวม						3.34	ปานกลาง

ตอนที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

จากตาราง 4 ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมมีการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักรวม เท่ากับ 3.17 โดยในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนายกและคณะกรรมการบริหารงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักมากที่สุด เท่ากับ 3.48 ส่วนในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักน้อยที่สุด เท่ากับ 3.08 ดังแสดงในตาราง 4

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่าผู้ให้ข้อมูล ระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของประชาชนนั้น อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมในเรื่องดังกล่าวของประชาชนยังมีส่วนร่วมไม่มากเท่าที่ควร ดังนั้นประชาชนควรจะเข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้ประชาชนสามารถตัดสินใจในด้านต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ตาราง 4 ร้อยละและค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลที่ระบุถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน
ที่มีต่อการบริหารงานเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
(การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ)

ข้อความ	ผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ)					ค่า คะแนน เฉลี่ย	ระดับ การ มี ส่วน ร่วม
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ							
1.1 ท่านมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนายกและ คณะกรรมการบริหารงานของเทศบาล ตำบล	7.79	39.48	46.75	4.93	1.04	3.48	มาก
1.2 ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนและ พัฒนาการดำเนินงานของเทศบาลตำบล	2.34	23.37	63.37	9.35	1.55	3.15	ปาน กลาง
1.3 ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดร่างงบประมาณของ เทศบาลตำบล	3.12	22.08	61.82	10.90	2.08	3.13	ปาน กลาง
1.4 ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการออกข้อบังคับตำบล	2.86	19.22	62.33	14.28	1.30	3.08	ปาน กลาง
1.5 ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในการดำเนินงานของเทศบาลตำบล	3.38	19.74	61.81	14.28	0.78	3.10	ปาน กลาง
รวม						3.17	ปาน กลาง

การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการโดยรวม มีการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักรวมเท่ากับ 3.12 โดยในเรื่องของการมีส่วนให้การช่วยเหลือในด้านต่างๆ กับเทศบาลตำบลสันผักหวาน เช่น การบริจาคเงินและสิ่งของ มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักมากที่สุด เท่ากับ 3.30 ส่วนในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในตำบลร่วมกับเทศบาลตำบลสันผักหวาน มี

ระดับการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักน้อยที่สุด เท่ากับ 3.00 ดังแสดงในตาราง 5

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่าผู้ให้ข้อมูล การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรื่องที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุดคือเรื่องของการมีส่วนให้การช่วยเหลือในด้านต่างๆ กับเทศบาลตำบลสันผักหวาน เช่น การบริจาคเงินและสิ่งของ แต่ในส่วนอื่นๆ นั้นประชาชนยังไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่จึงทำให้ผลของการศึกษาอยู่ในระดับปานกลางเพียงเท่านั้น

ตาราง 5 ร้อยละและค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลที่ระบุถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ (การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ)

ข้อความ	ผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ)					ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระดับการมีส่วนร่วม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ							
2.1 ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารฯ ของเทศบาลตำบล	2.34	15.32	67.27	14.02	1.04	3.03	ปานกลาง
2.2 ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาของเทศบาลตำบล	4.41	22.60	60.00	11.95	1.04	3.17	ปานกลาง
2.3 ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลตำบล	1.82	17.40	65.19	14.28	1.30	3.04	ปานกลาง
2.4 ท่านมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในตำบลร่วมกับเทศบาลตำบล การดำเนินงานร่วมกับเทศบาลตำบล	1.55	17.40	61.82	18.18	1.04	3.00	ปานกลาง
2.5 ท่านมีส่วนให้การช่วยเหลือในด้านต่างๆ กับเทศบาลตำบล เช่น การบริจาคเงินและสิ่งของ	5.97	26.49	59.22	8.31	0	3.30	ปานกลาง
รวม						3.12	ปานกลาง

การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์โดยรวม มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักรวม เท่ากับ 3.12 โดยในเรื่องของการได้รับประโยชน์การพัฒนาโครงสร้างด้านสาธารณูปโภค มีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักมากที่สุด เท่ากับ 3.19 ส่วนในเรื่องของการได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองและเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความยากจน มีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักน้อยที่สุด เท่ากับ 3.10 ดังแสดงในตาราง 6

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่าผู้ให้ข้อมูล ในด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประชาชนยังไม่ได้รับผลประโยชน์จากการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลมากนัก ทำให้ผลประโยชน์ที่ประชาชนควรจะได้รับนั้นไม่เหมาะสมเท่าที่ควรจะเป็น ดังนั้นเทศบาลตำบลควรทำให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

ตาราง 6 ร้อยละและค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลที่ระบุถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ (การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์)

ข้อความ	ผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ)					ค่า คะแนน เฉลี่ย	ระดับ การ มี ส่วน ร่วม
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์							
3.1 ท่านได้รับประโยชน์การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภค สาธารณูปการและโครงสร้างพื้นฐาน อื่นๆ	3.64	22.07	64.41	9.61	0.26	3.19	ปาน กลาง
3.2 ท่านได้รับประโยชน์จากการส่งเสริม เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองและเร่งรัด แก้ไขปัญหาความยากจน	2.60	18.96	66.23	11.17	1.04	3.10	ปาน กลาง
3.3 ท่านได้นับประโยชน์จากการพัฒนา บริหารจัดการและการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2.86	20.78	65.19	10.65	0.52	3.14	ปาน กลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ)					ค่า คะแนน เฉลี่ย	ระดับ การ มี ส่วน ร่วม
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
3.4 ท่านได้รับประโยชน์จากการส่งเสริม สุขภาพ สุขภาวะของชุมชนและการ สาธารณสุข	3.34	21.04	63.64	10.09	0.78	3.15	ปาน กลาง
3.5 ท่านได้รับประโยชน์จากการเสริมสร้าง ประสิทธิภาพในการรักษาความปลอดภัย ให้แก่ชุมชน	4.41	17.40	66.23	10.39	1.55	3.12	ปาน กลาง
รวม						3.12	ปาน กลาง

การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโดยรวมมีระดับการมีส่วนร่วมในการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักรวมเท่ากับ 2.88 โดยในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการนำเสนอแนวทางการดำเนินงานร่วมกับเทศบาลตำบลสันผักหวาน มีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักมากที่สุดเท่ากับ 2.95 ส่วนในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน มีค่าเฉลี่ยน้อยถ่วงน้ำหนักที่สุดเท่ากับ 2.84 ดังแสดงในตาราง 7

จากผลการศึกษารูปได้ว่าผู้ให้ข้อมูล การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ แสดงให้เห็นว่าการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการประเมินผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลนั้น ประชาชนยังไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อทำการตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาลตำบลได้อย่างเต็มที่ เพื่อก่อให้เกิดความโปร่งใส เชื่อสัจสุจริต ในการดำเนินงานของเทศบาล

ตาราง 7 ร้อยละและค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลที่ระบุถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน
ที่มีต่อการบริหารงานเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
(การมีส่วนร่วมในการประเมินผล)

ข้อความ	ผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ)					ค่า คะแนน เฉลี่ย	การ มี ส่วน ร่วม
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล							
4.1 ท่านมีส่วนร่วมในการนำเสนอแนวทาง การดำเนินงานร่วมกับเทศบาลตำบล	2.34	17.66	56.10	21.04	2.85	2.95	ปาน กลาง
4.2 ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ผลการ ดำเนินงานของเทศบาลตำบล	2.08	16.36	54.28	23.90	3.37	2.89	ปาน กลาง
4.3 ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการ ปฏิบัติงานของสภาเทศบาลตำบลและ คณะกรรมการบริหารงานเทศบาลตำบล	3.11	13.25	55.06	25.19	3.38	2.87	ปาน กลาง
4.4 ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สาเหตุ ของปัญหาและการแก้ไขร่วมกับเทศบาล ตำบล	3.64	14.54	51.43	25.97	4.41	2.87	ปาน กลาง
4.5 ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลและ ตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาล ตำบล	3.64	11.95	54.54	24.67	5.19	2.84	ปาน กลาง
รวม						2.88	ปาน กลาง

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของผู้ให้ข้อมูลในด้านการต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน
อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่าผู้ให้ข้อมูล ได้ให้ข้อเสนอต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน จำนวน 60 คน โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

1. เทศบาลตำบลสันผักหวานควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ผลการดำเนินงานด้านต่างๆ ให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง
2. เทศบาลตำบลสันผักหวาน ควรมีการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางในการดำเนินโครงการต่างๆ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการทำงาน หรือดำเนินการในโครงการต่างๆ ของเทศบาลอีกด้วย
3. เทศบาลควรเปิดเผยข้อมูลทางการเงินของเทศบาลให้กับประชาชนได้ทราบว่า เงินงบประมาณของแต่ละโครงการใช้ไปเท่าไร คงเหลือเท่าไร และนำเงินนั้นไปทำประโยชน์ใดให้กับประชาชนบ้าง
4. คณะกรรมการบริหารเทศบาลควรมีการทำงานที่โปร่งใส เปิดเผย และมีความจริงใจที่จะทำงานอย่างจริงจังให้กับประชาชน
5. เทศบาลควรมีการจัดตั้งห้องสมุด รวมถึงศูนย์การเรียนรู้ Internet ในแต่ละหมู่บ้านด้วย เพื่อให้เยาวชนในแต่ละหมู่บ้านได้เกิดการเรียนรู้ และได้ใช้ Internet ในการสืบค้นหาความรู้ต่างๆ ไปอีกด้วย
6. เทศบาลควรมีการสนับสนุนสิ่งอุปโภคบริโภคในหมู่บ้าน เช่น น้ำดื่มที่สะอาด ข้าวสาร อาหารแห้งและยารักษาโรค ให้มากขึ้น
7. เทศบาลควรมีการสนับสนุนทุนการศึกษาให้กับเยาวชนในหมู่บ้านให้ครอบคลุมทุกระดับการศึกษาในมากขึ้น
8. เทศบาลควรมีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค เช่น ถนน เป็นต้น ควรมีการดูแลในเรื่องของการชำรุด และซ่อมแซมถนน รวมถึงระบบไฟฟ้าตามถนน นอกจากนั้นควรมีการพัฒนาในเรื่องของสภาพแวดล้อมภายในตำบลอีกด้วย

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่าผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นไว้ ในประเด็นของการเปิดโอกาสให้ประชาชนในเรื่องของการการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทศบาลตำบลให้มากขึ้น นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลยังมีความต้องการในด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานเพิ่มมากขึ้นเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวานและศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลด้านปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลสันผักหวาน จำนวน 385 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (systematic random sampling) สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยยึดถือความสอดคล้องตามหลักการ โดยนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้อง จากนั้นได้นำแบบสอบถามไปทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามกับกลุ่มประชากรในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 ราย และนำไปวิเคราะห์ความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (cronbach' alpha coefficient) พบว่าค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79 จึงได้แบบสอบถามที่ครอบคลุมและตรงกับวัตถุประสงค์การวิจัยยิ่งขึ้น จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณ โดยการสัมภาษณ์ในช่วงเดือน สิงหาคม พ.ศ.2553 และได้นำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (statistic package for social science: spss) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลของประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาล

ตำบลสันผักหวาน อำเภอหาดง จังหวัดเชียงใหม่

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ระดับการศึกษาสูงสุดที่ระดับปริญญาตรี โดยส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส และประกอบอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว

2. ความพึงพอใจต่อการทำงานของสภาเทศบาลตำบลสันผักหวาน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจต่อการทำงานของสภาเทศบาลตำบลสันผักหวานโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจะเห็นได้ว่าในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ข่าวสารข้อมูลให้ประชาชนทราบ โดยตลอดนั้น มีความพึงพอใจในระดับมาก ส่วนในเรื่องของคณะกรรมการสภาเทศบาลตำบลมีความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่นั้น มีความพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นแสดงว่า ประชาชนได้รับทราบข่าวสารข้อมูลจากการประชาสัมพันธ์ของเทศบาลเป็นอย่างดี

3. ความพึงพอใจต่อการทำงานของคณะกรรมการบริหารเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหาดง จังหวัดเชียงใหม่

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจต่อการทำงานของคณะกรรมการบริหารเทศบาลตำบลสันผักหวานโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จะเห็นได้ว่าการประชาสัมพันธ์ในการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนในเรื่องของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประจำเทศบาลตำบลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และการทำงานของคณะกรรมการบริหารมีความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้นั้นมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า เทศบาลตำบลสันผักหวานมีการประชาสัมพันธ์อยู่ในเกณฑ์ดีมาก เนื่องจากประชาชนรู้สึกพึงพอใจ และได้ทราบข่าวสารข้อมูลโดยตลอด ส่วนการทำงานของเจ้าหน้าที่เทศบาล และคณะกรรมการบริหารเทศบาลนั้น ประชาชนมีความต้องการที่จะเห็นการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของเจ้าหน้าที่ และการทำงานอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ของคณะกรรมการบริหารเทศบาลอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

4. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน แบ่งเป็นหัวข้อดังนี้

4.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยประชาชนจะมีส่วนร่วมมากที่สุดในเรื่องของการคัดเลือกนายกและคณะกรรมการบริหารงานของเทศบาล ส่วนในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานนั้น ประชาชนยังมีส่วนร่วมไม่มากนัก

4.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยประชาชนจะมีส่วนร่วมมากที่สุดในเรื่องของการให้การช่วยเหลือในด้านต่างๆ เช่น การบริจาคเงินและสิ่งของ ส่วนในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในตำบลร่วมกับเทศบาลตำบลนั้น ประชาชนยังมีส่วนร่วมน้อยอยู่

4.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยในเรื่องของการได้รับประโยชน์การพัฒนาโครงสร้างด้านสาธารณูปโภค มีส่วนร่วมมากที่สุด ส่วนในเรื่องของการได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองและเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความยากจนนั้น ประชาชนมีส่วนร่วมในเรื่องนี้ไม่มากนัก

4.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการประเมินผลนี้ จะเห็นได้ว่ามีค่าเฉลี่ยที่น้อยกว่าในเรื่องของการมีส่วนร่วมด้านอื่นๆ อาจเนื่องมาจากประชาชนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์การดำเนินงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและการแก้ไขร่วมกับเทศบาลตำบล และการประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาลตำบล ประชาชนมีส่วนร่วมในเรื่องดังกล่าวไม่มากนัก

ข้อเสนอแนะ

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยและประมวลข้อมูลรวมถึงเอกสารต่างๆ ทำให้ได้ข้อมูลซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อการทำงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน จากผลการศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นและข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะต่อเทศบาลตำบลสันผักหวาน

1.1 ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานของสภาเทศบาลตำบลและการบริหารงานของคณะกรรมการเทศบาลตำบล ควรจะมีการปรับปรุงในเรื่องของการติดตามผลการดำเนินงานว่าเป็นประโยชน์ต่อชุมชนอย่างไร มีการประเมินผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการที่เทศบาลตำบลได้จัดทำขึ้น เนื่องจากการประเมินผลนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่จะทราบถึงความสำเร็จหรือล้มเหลวของโครงการ รวมถึงความพึงพอใจของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการอีกด้วย และเป็นตัวชี้วัดอีกด้วยว่า โครงการนี้ควรจะมีการจัดทำอย่างต่อเนื่องและได้ผลประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

1.2 ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินของสภาเทศบาลตำบลและการบริหารงานของคณะกรรมการเทศบาลตำบล ในส่วนของการบริหารงบประมาณ ควรมีการเปิดเผยการใช้งบประมาณในแต่ละโครงการ และมีการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ถ้าจะให้ได้ดียิ่งขึ้น ควรมีตัวแทนของประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณโครงการในแต่ละครั้ง ในส่วนของการดำเนินงานที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ควรมีการสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภคให้เพิ่มมากขึ้น และในเรื่องของการสนับสนุนสิ่งอุปโภคบริโภค เช่น ระบบน้ำดื่มที่สะอาด ข้าวสาร อาหารแห้งต่างๆ รวมถึงยารักษาโรคอีกด้วย ส่วนในเรื่องของการส่งเสริมด้านการศึกษา ควรมีการให้การสนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับเยาวชนในพื้นที่ เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองแล้ว ยังทำให้เยาวชนของตำบลมีระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ในเรื่องของการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลควรมีการดูแลในเรื่องนี้จัดพื้นที่สำหรับเป็นสวนสาธารณะ เป็นที่สำหรับออกกำลังกายให้กับประชาชนทุกคนในเขตพื้นที่ เพื่อให้มีกิจกรรมร่วมกันของคนในชุมชน เป็นที่พบปะแลกเปลี่ยนกันของคนในชุมชนทุกเพศ ทุกวัยได้อีกทางหนึ่ง ในเรื่องของสังคมและวัฒนธรรม ควรมีการจัดกิจกรรมตามเทศกาลต่างๆ ให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วม

2. ข้อเสนอแนะต่อประชาชนในเทศบาลตำบลสันผักหวาน

การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นตัวสำคัญที่สามารถที่จะชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานของเทศบาลตำบล ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนอาจทำได้ดังนี้

2.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (decision making) ของประชาชน จากผลการศึกษาพบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเทศบาลตำบลควรที่จะหาแนวทางเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลตำบล

2.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (implementation) ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในเรื่องดังกล่าวนี้ เทศบาลตำบลจะต้องทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติการร่วมกับเทศบาลตำบลมากขึ้น เพราะจะถือเป็นการร่วมแรงร่วมใจกันระหว่างเทศบาลตำบลกับประชาชนในท้องถิ่นหาแนวทางร่วมกันในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (benefit) ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านผลประโยชน์นั้น อยู่ในระดับปานกลาง เทศบาลควรจะรักษาระดับการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ร่วมกันหรือปรับปรุงให้ดีกว่าที่เป็นอยู่เพื่อให้ผลประโยชน์ที่ประชาชนควรจะได้รับอย่างเต็มที่

2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (evaluation) ผลการศึกษาพบว่า การเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ดังนั้นประชาชนจะต้องพยายามแสดงถึงความประสงค์ในการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อเป็นการตรวจสอบความโปร่งใสของเทศบาลตำบลมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการทำงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เท่านั้น ดังนั้นการศึกษารั้ดต่อไปควรจะมีการขยายพื้นที่และเพิ่มประเด็นในการศึกษาเพื่อให้ครอบคลุมและเข้าถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชนที่มีต่อองค์กรของภาครัฐ ซึ่งจะสมารถนำเอาข้อมูลจากการศึกษาวิจัยมาใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาเฉพาะความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการทำงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เท่านั้น การศึกษารั้ดต่อไปควรจะมีการศึกษาในด้าน ทศนคติ ความต้องการหรือพฤติกรรม ที่จะส่งผลที่การดำเนินงานของเทศบาลตำบลเพื่อให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น เพราะการดำเนินงานของเทศบาลตำบลนั้นจะสำเร็จได้ก็จะต้องสมารถตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ได้

บรรณานุกรม

กรมการปกครอง. 2543. ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2543).

กรุงเทพมหานคร: กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย.

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2551. “สำนักพัฒนาระบบ รูปแบบและโครงสร้าง”.

[ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา www.thailocaladmin.go.th (11 กรกฎาคม 2553).

จิรศักดิ์ สีไธเจริญ. 2543. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน. เชียงใหม่: การค้นคว้าอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชมพูนุช กาศสกุล. 2546. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: การค้นคว้าอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชัยอนันต์ สมุทรวณิช. 2523. ประชาธิปไตยสังคมคอมมิวนิสต์กับการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ.

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. 2539. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์พรินต์ติ้ง เซ็นเตอร์.

เชาว์ เดชะ. 2541. ทักษะของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ณัฐวุฒิ พิริยะจิระอนันต์. 2544. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลนครเชียงใหม่. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ธนสวรรค์ เจริญเมือง. 2539. สภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล. เชียงใหม่: สันติภาพพรินต์. 2537. การกระจายอำนาจอย่างไรสร้างประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ: 179 การพิมพ์.

นำชัย ทนุผล. 2540. การวางแผนและประเมินผลงานส่งเสริมเกษตร. (พิมพ์ครั้งที่ 3).

ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

ประหยัด หงส์ทองคำ. 2526. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

ปรีดี พนมยงค์. 2577. ความคิดทางการเมืองของปรีดี พนมยงค์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- พงษ์ไพบูลย์ ศิลาวราเวทย์. 2549. รายงานการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้รับบริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลท่าดี. โปรแกรมวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- มรุต วันทนาก และ ดร.ณิ หมันสมกร. 2551. “ประวัติและพัฒนาการของเทศบาล”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา www.thaipoliticsgovernment.org (11 กรกฎาคม 2553).
- ระวี อินจินดา. 2542. การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนบ้านโป่งตำบลป่าไผ่ อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- “รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน รายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล ณ เดือนธันวาคม พ.ศ.2552”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา http://203.113.86.149/xstat/p5250_05.html (22 ตุลาคม 2553).
- ลิขิต ชีรเวทิน. 2535. วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วชิราภรณ์ ภัทโรวาสน์. 2551. ความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน. องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนและมหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่.
- วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า. 2546. การกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: ชรรพพาเพลส จำกัด.
- ศูนย์รวมข้อมูลการบริหารท้องถิ่น. 2545. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา www.tambol.com (11 กรกฎาคม 2553).
- สมศักดิ์ คงเที่ยง และ อัญชลี โพธิ์ทอง. 2542. การบริหารบุคลากรและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สถาบันพระปกเกล้า. 2547. สารานุกรมการปกครองท้องถิ่น หมวดที่ 3 พัฒนาการและรูปแบบการปกครองท้องถิ่นไทย ลำดับที่ 3 เรื่อง เทศบาล. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า
- สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (ม.ป.ป.). คู่มือการจัดทำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุรเชษฐ์ ทรัพย์สินเสริม. 2538. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่. เชียงใหม่: การค้นคว้าอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อมร แยมศรี. 2538. ความรู้และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของกรรมการสภาตำบลผู้ทรงคุณวุฒิ:

ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. เชียงใหม่:

การค้นคว้าอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.





ภาคผนวก



ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

งานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทำการวิจัยประกอบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหาร การพัฒนา คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัย นายสิโรตม์ ลิ้มกุล

เลขที่แบบสอบถาม [] [] []

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยใช้รวบรวมข้อมูลของประชาชนในเขตพื้นที่ความ รับผิดชอบของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล
 - ตอนที่ 2 แบบวัดระดับความพึงพอใจของประชาชน
 - ตอนที่ 3 แบบวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน
 - ตอนที่ 4 รายละเอียดเกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่นๆ

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง ในการให้ข้อมูลกับผู้วิจัยครั้งนี้จนเสร็จสิ้นผลการวิจัย เรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการทำงานของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่” ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาใน ครั้งนี้จะถูกเก็บไว้เป็นความลับและผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลในภาพรวมเท่านั้น

คำแนะนำ โปรดตอบโดยเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างด้านซ้ายมือหน้าข้อที่ถูกเลือก
และโปรดกรอรายละเอียดลงในช่องว่าง

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล

1. เพศ

- () 1. ชาย () 2. หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

- | | |
|--------------------------|--------------------------|
| () 1. ไม่ได้รับการศึกษา | () 2. ประถมศึกษา |
| () 3. มัธยมศึกษาตอนต้น | () 4. มัธยมศึกษาตอนปลาย |
| () 5. ปวช. | () 6. ปวส. |
| () 7. ปวท. | () 8. อนุปริญญา |
| () 9. ปริญญาตรี | () 10. สูงกว่าปริญญาตรี |

4. สถานภาพ

- | | |
|---------------------------|--------------|
| () 1. โสด | () 2. สมรส |
| () 3. หย่าร้าง | () 4. หม้าย |
| () 5. อื่นๆ (ระบุ) | |

5. อาชีพ

- | | |
|--------------------------------|---------------------------|
| () 1. ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว | () 2. รับจ้างทั่วไป |
| () 3. ลูกจ้างส่วนราชการ | () 4. ลูกจ้างเอกชน |
| () 5. รับราชการ | () 6. พนักงานรัฐวิสาหกิจ |
| () 7. เกษตรกร | () 8. อื่นๆ (ระบุ) |

ตอนที่ 2 แบบวัดระดับความพึงพอใจของประชาชน

คำชี้แจง แบบวัดระดับความพึงพอใจของประชาชน มีคำตอบไว้ให้เลือกตอบท้ายข้อความซึ่งไม่มีคำตอบใดที่แสดงว่าเป็นคำตอบที่ถูกหรือผิด ท่านมีอิสระในการเลือกตอบตามความเป็นจริง โดยให้เขียนเครื่องหมาย/ลงในช่องว่างที่พิจารณาว่าตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. ความพึงพอใจต่อการทำงานของสภาเทศบาลตำบล

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เทศบาลตำบล มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารข้อมูลให้ประชาชนทราบ โดยตลอด					
2. การจัดทำแผนพัฒนาตำบล เทศบาลตำบลได้สอบถามความต้องการจากประชาชนก่อนทุกครั้ง					
3. แผนพัฒนาตำบลสามารถสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่					
4. การจัดทำข้อบังคับตำบล เทศบาลตำบลได้สอบถามความคิดเห็นจากประชาชนก่อนทุกครั้ง					
5. เทศบาลตำบล ออกข้อบังคับตำบลได้อย่างเหมาะสมต่อการปฏิบัติจริง					
6. มีการติดตามผลการออกข้อบังคับตำบลว่าเป็นประโยชน์ต่อชุมชนแค่ไหน					
7. สภาเทศบาลตำบล ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้					
8. สภาเทศบาลตำบล ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล					
9. คณะกรรมการสภาเทศบาลตำบล มีความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ในการปฏิบัติหน้าที่					
10. สมาชิกสภาเทศบาลตำบล มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน					

2. ความพึงพอใจต่อการทำงานคณะกรรมการบริหารเทศบาลตำบล

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีการประชาสัมพันธ์ในการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ					
2. คณะกรรมการบริหารทำงานตามแผนที่วางไว้อย่างเหมาะสม					
3. คณะกรรมการบริหารสามารถดำเนินงานตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น					
4. การดำเนินงานพัฒนาตำบลของ คณะกรรมการบริหารในด้านคุณภาพชีวิต					
5. การดำเนินงานพัฒนาตำบลของ คณะกรรมการบริหารในด้านโครงสร้างพื้นฐาน					
6. การดำเนินงานพัฒนาตำบลของ คณะกรรมการบริหารในการส่งเสริมการศึกษา					
7. การดำเนินงานพัฒนาตำบลของ คณะกรรมการบริหารในการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
8. การดำเนินงานพัฒนาตำบลของ คณะกรรมการบริหารในด้านสังคมและวัฒนธรรม					
9. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประจำเทศบาลตำบล เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล					
10. การทำงานของคณะกรรมการบริหาร มีความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้					

ตอนที่ 3 แบบวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน

คำชี้แจง แบบวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน มีคำตอบไว้ให้เลือกตอบท้ายข้อความซึ่งไม่มีคำตอบใดที่แสดงว่าเป็นคำตอบที่ถูกต้องหรือผิด ท่านมีอิสระในการเลือกตอบตามความเป็นจริง โดยให้เขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่พิจารณาว่าตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ					
1.1 ท่านมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนายกและคณะกรรมการบริหารงานของเทศบาลตำบล					
1.2 ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาและ การดำเนินงานของเทศบาลตำบล					
1.3 ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดร่างงบประมาณของเทศบาลตำบล					
1.4 ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกข้อบังคับตำบล					
1.5 ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานของเทศบาลตำบล					
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ					
2.1 ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ของเทศบาลตำบล					
2.2 ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาตำบลของเทศบาลตำบลต่างๆ					
2.3 ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลตำบล					
2.4 ท่านมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในตำบลร่วมกับเทศบาลตำบล					

ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.5 ท่านมีส่วนให้การช่วยเหลือในด้านต่างๆ กับเทศบาลตำบล เช่น การบริจาคเงินและสิ่งของ					
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์					
3.1 ท่านได้รับประโยชน์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการและโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ					
3.2 ท่านได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองและเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความยากจน					
3.3 ท่านได้รับประโยชน์จากพัฒนาการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
3.4 ท่านได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมสุขภาพสุขภาวะของชุมชนและการสาธารณสุข					
3.5 ท่านได้รับประโยชน์จากการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการรักษาความสงบปลอดภัยให้แก่ชุมชน					
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล					
4.1 ท่านมีส่วนร่วมในการนำเสนอแนวทางการดำเนินงานร่วมกับเทศบาลตำบล					
4.2 ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบล					
4.3 ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของสภาเทศบาลตำบลและคณะกรรมการบริหารงานเทศบาลตำบล					
4.4 ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและการแก้ไขร่วมกับเทศบาลตำบล					

ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.5 ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาลตำบล					

ตอนที่ 4 รายละเอียดเกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่นๆ

ท่านมีความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่นๆ อย่างไรบ้าง (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม.



ภาคผนวก ข

ตารางการหาค่าความเชื่อมั่น (reliability)

ตารางแสดงผลการทดสอบความเชื่อมั่น (reliability)

ตารางภาคผนวก ผลการทดสอบความเชื่อมั่นของข้อความเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจและระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

1. ความพึงพอใจต่อการทำงานของสภาเทศบาลตำบล

ข้อความ	ค่าอำนาจจำแนก
1. เทศบาลตำบล มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารข้อมูลให้ประชาชนทราบโดยตลอด	0.76
2. การจัดทำแผนพัฒนาตำบล เทศบาลตำบลได้สอบถามความต้องการจากประชาชนก่อนทุกครั้ง	0.79
3. แผนพัฒนาตำบลสามารถสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่	0.82
4. การจัดทำข้อบัญญัติตำบล เทศบาลตำบลได้สอบถามความคิดเห็นจากประชาชนก่อนทุกครั้ง	0.78
5. เทศบาลตำบล ออกข้อบัญญัติตำบลได้อย่างเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานจริง	0.79
6. มีการติดตามผลการออกข้อบัญญัติตำบลว่าเป็นประโยชน์ต่อชุมชนแค่ไหน	0.81
7. สภาเทศบาลตำบล ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้	0.78
8. สภาเทศบาลตำบล ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	0.79
9. คณะกรรมการสภาเทศบาลตำบล มีความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่	0.82
10. สมาชิกสภาเทศบาลตำบล มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน	0.83

2. ความพึงพอใจต่อการทำงานคณะกรรมการบริหารเทศบาลตำบล

ข้อความ	ค่าอำนาจจำแนก
1. มีการประชาสัมพันธ์ในการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ	0.81
2. คณะกรรมการบริหารทำงานตามแผนที่วางไว้อย่างเหมาะสม	0.76
3. คณะกรรมการบริหารสามารถดำเนินงานตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น	0.82
4. การดำเนินงานพัฒนาตำบลของ คณะกรรมการบริหารในด้านคุณภาพชีวิต	0.76
5. การดำเนินงานพัฒนาตำบลของ คณะกรรมการบริหารในด้านโครงสร้างพื้นฐาน	0.76
6. การดำเนินงานพัฒนาตำบลของ คณะกรรมการบริหารในการส่งเสริมการศึกษา	0.78
7. การดำเนินงานพัฒนาตำบลของ คณะกรรมการบริหารในการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	0.81
8. การดำเนินงานพัฒนาตำบลของ คณะกรรมการบริหารในด้านสังคมและวัฒนธรรม	0.83
9. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประจำเทศบาลตำบล เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	0.81
10. การทำงานของคณะกรรมการบริหาร มีความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้	0.79

3. แบบวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ข้อความ	ค่าอำนาจจำแนก
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	
ท่านมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนายกและคณะกรรมการบริหารงานของเทศบาลตำบล	0.81
ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาและ การดำเนินงานของเทศบาลตำบล	0.79
ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดร่างงบประมาณของเทศบาลตำบล	0.82
ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกข้อบัญญัติตำบล	0.79
ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานของเทศบาลตำบล	0.79
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	
ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ของเทศบาลตำบล	
ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาตำบลของเทศบาลตำบลต่างๆ	0.82
ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลตำบล ท่านมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในตำบลร่วมกับเทศบาลตำบล	0.82
ท่านมีส่วนให้การช่วยเหลือในด้านต่างๆ กับเทศบาลตำบล เช่น การบริจาคเงินและสิ่งของ	0.76
	0.77

ข้อความ	ค่าอำนาจจำแนก
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	
ท่านได้รับประโยชน์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการและโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ	0.76
ท่านได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองและเร่งรัด การแก้ไขปัญหาความยากจน	0.79
ท่านได้รับประโยชน์จากพัฒนาการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	0.81
ท่านได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมสุขภาพ สุขภาวะของชุมชนและการ สาธารณสุข	0.79
ท่านได้รับประโยชน์จากการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการรักษาความ สงบปลอดภัยให้แก่ชุมชน	0.78
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	
ท่านมีส่วนร่วมในการนำเสนอแนวทางการดำเนินงานร่วมกับเทศบาล ตำบล	0.81
ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบล	0.82
ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของสภาเทศบาลตำบลและ คณะกรรมการบริหารงานเทศบาลตำบล	0.76
ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและการแก้ไขร่วมกับ เทศบาลตำบล	0.79
4.5 ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงาน ของเทศบาลตำบล	0.81
รวม	0.79



ภาคผนวก ค
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล

สิโรตม์ ลิ้มกุล

เกิดเมื่อ

11 กันยายน พ.ศ. 2524

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2537

ประถมศึกษาโรงเรียนบ้านสันป่าสัก

จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. 2540

มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหอพระ

จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. 2543

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพลศึกษา

จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. 2545

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

โรงเรียนศรีธนาพณิชยการเทคโนโลยี เชียงใหม่

พ.ศ. 2547

เศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์สหกรณ์

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. 2553

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา บริหารการพัฒนา

คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้

จังหวัดเชียงใหม่